

Aušra, Nr. 50

Tarybinio kalinio memuarai

VLADAS LAPIENIS

(Tęsinys)

Jaroslavio kalėjime

Ankstų rytą mus išlaipino iš vagonų ir atvežė į didžiulį Jaroslavo kalėjimą.

Čia teko susidurti ir kalbėtis su įvairiausių Rusijos vietovių, daugelio nacijų kriminaliniais kalininiais. Jie mane klausinėjo, už ką aš tokiam amžiuje patekau į kalėjimą. Jiems atsakiau, kad esu nubaustas pagal LTSR BK 68 str. 1 d. (RSFR BK 70 str.) (antitarybinė agitacija ir propaganda), esu politinis kalinys. Tada butavkai (kriminaliniai kaliniai) mane paklausė, kiek aš nužudęs partinių bei valstybinių darbuotojų? Jiems atsakiau, kad nesu nė piršto prie jų pridėjęs. Jie man atkirto: „Tai už ką tave areštavo, už ką nuteisė?“ Jiems atsakiau, kad čekistai, darydami pas mane kratą, rado „LKB Kroniką“. Šis leidinys gina tikinčiųjų teises. Be to jie dar rado keletą knygelių bei brošiūrų, kurias vadina antitarybinėmis, nes jos parašytos be valdžios leidimo, be partijos sutikimo. O aš jas laikiau kaip informaciją, kurios valstybė visuomenei neteikia. Tada jie pasakė, kad aš esau ne valstybinis, o popierinis nusikaltėlis.

Dauguma Jaroslavo kalėjime sutikty kalinių jau buvo teisti po keletą kartų. Juos klausdavau: „Sakykite, jūs buvote po keletą ar keliolika metų vadinamos pataisų darbų kolonijose — ar jus tos kolonijos pataisė?“ Nė vieno neradau, kuris būtų pasakęs, kad jį tos kolonijos būtų pataisė. Priešingai, visi paklausti tvirtino, kad tos vadinamos pataisų darbų kolonijos juos dar labiau sugadino. Kai

kurie iš jų net gyrėsi, kad jie konclageruose (kolonijose) dar labiau pakėlė savo „kvalifikacijos“ lygį — vagys žadėjo, išėjo į laisvę, dar kvalifikuočiau vogti, kad jų nepagautų; plėšikai žadėjo dar gudriau plėšikauti. O jau grobstymą iš valstybės aruodo ar kišenės jie net neskaito nusikaltimu ir t.t. Taigi tos kolonijos ne taiso žmones, bet dar labiau juos gadina. Tad ar ne tiksliau būtų jas vadinti priverčiamojo darbo kolonijomis, nes ten beveik visus šiek tiek darbingus žmones verčia dirbti. Arba reikėtų vadinti žmonių varginimo, kankinimo kolonijomis, nes vargo ten tikrai daug patiriama.

Tačiau teko ten sutikti ir intelektualų. Jie tarp savęs kalbėjo, kad skelbiama apie dvidešimtojo amžiaus žmogaus didybę ir grožį, o tačiau matome žmogaus fizinį ir moralinį bejėgiškumą. Koks skaudus paradoksas. Mačiau tą tarybinį, išdidų žmogų uždarytą kalėjime, o vėliau mačiau patalpintą už spygliuotų vielų prie priverčiamojo darbo... Kaip keista, kad tūkstančių tūkstančiai žmonių kameroje ir lagerių barakuose girdi dainuojant per garsiakalbius: „Aš kitos tokios šalies nežinau, kur taip lasivai kvėpuotų žmogus“. Ar begalima labiau pasityčioti iš žmogaus? Žmogus iš esmės yra laisvas, suvereni, nepalenkiama būtybė. Bet štai piktai žmonės, pažėsdami prigimtine teise, piktnaudžiaudami valdžia, tą suvereniją būtybė — žmogų ima į savo rankas ir naudoja, kaip priemonę ar medžiagą savo nuožūrai, net savo nedoriams tikslams. (Bus daugiau)

Sutarta sulaikyti dolerio kritimą

Paryžius. — Amerika ir penki didieji prekybos partneriai susitarė praėjusį savaitgalį bandyti sulaikyti dolerio kritimą bent devytiems metams, padidinti ekonomijos augimą ir pagerinti prekybos balansą. Finansų ministrai, suvažiavę į Paryžių, svarstė ne tik finansinius reikalus, bet ir bendrai ekonominius savo valstybių reikalus, o ypač buvo sutiktas su pasitenkinimu Vak. Vokietijos ir Japonijos ministerių pažadas kooperuoti su kitomis valstybėmis. Amerika, Japonija, Vokietija, Prancūzija, Britanija ir Kanada pagaliau sutarė sulaikyti mažėjančią dolerio vertę.

Naudingai pasitarimai

Italija nedalyvavo šiuose pasitarimuose. Ekonomistai sako, kad susitarimas pavyko geriau, negu buvo laukta, nors reiškia abejonę, kaip vyriausybės pavyks sukontroliuoti piniginių vienetų iškeitimo santykį. Tačiau ekonomistai įspėjo, kad Brazilijos nutarimas sustabdyti skolų mokėjimą 90 dienų, gali sukurti ekonominį pasaulį ir susilpninti finansinę prekybą.

Dolerio vertė nukrito 40% lyginant jį su kitų didžiųjų valstybių piniginių viene-

tais. Paskutiniiais mėnesiais iškeitimo santykis labai svyravo prieš japonų yeną ir vokiečių markę: dolerio vertė vis mažėjo.

Ekonomistų atsargumas

Amerikos prekybos deficitas praėjusiais metais pasiekė 170 bil. dol., kai tais pačiais metais Japonija turėjo 83 bil. perteklių, o Vokietija 62 bil. dol. pelno. Finansų ministrai sutiko, kad tolimesnis dolerio silpnėjimas būtų žalingas didiesiems industrijos kraštams. Jie sutarė stabilizuoti iškeitimo santykį.

Northwestern universiteto prof. Frank Cassell, ekonomistas, mano, kad stipresnis doleris neturės daug įtakos Amerikos ekonomijai. Industrija kantriai lauks, kaip ilgai doleris bus pastovus ir tik tada darys naujus investavimus.

— **Albuquerque** išrinkta Miss Amerika yra Michelle Renee Royer iš Texas valstijos. Ji gaus 200,000 dol. pinigais ir dar kitas dovanas. Šiais metais ji turės reprezentuoti Ameriką pasaulio gražuolės rinkimuose Singapure.

Israelio premjeras Yitzhah Shamir po pasitarimų Valstybės departamente su sekretoriumi George Shultz.

Ar Gorbačiovas reformuos baudžiamąjį kodeksą

Roma. — Romoje leidžiamas žėzuitų mėnesinis žurnalas „La Civiltà Cattolica“ paskutiniame numeryje komentodamas naujausius įvykius Sovietų Sąjungoje apie Gorbačiovo pravedamas kai kurias reformas, rašo, jog nepakanka leisti laisviau pasireikšti spaudai, televizijai arba kinematografijos menui, nepakanka išlaisvinti keletą kitaminčių ir pravesti ekonomines reformas, kad būtų įteiktas, jog Sovietų Sąjungoje gyvenimas žengia laisvėjimo kryptimi.

Dar tūkstančiai kalėjimuose

Apie laisvėjimą Sovietų Sąjungoje bus galima tik tuomet kalbėti, kai krašte bus pradėtos pilnai įgyvendinti pagrindinės žmogaus teisės, ypač tikinčiųjų teisės. Gorbačiovas, rašo žėzuitų žurnalas, skelbia vis naujas reformas įvairiose gyvenimo srityse, bet iki šiol nieko nėra kalbama apie pasikeitimą žmogaus teisių apsaugojimo plotmėje, ypač apie religines laisvės įgyvendinimą. Tiesa, kai kurie kitaminčiai ir politiniai kaliniai, kaip akademikas Sacharovas, buvo išlaisvinti, tačiau, rašo žėzuitų žurnalas, šimtų, o galbūt ir tūkstančių kitų belaisvių problema liko neišspręsta, nėra kalbama apie jokią baudžiamąjį kodekso reformą.

Valstybinis ateizmas

Nesuskaitomi vyrai ir moterys tebėra kalinami kalėjimuose ir griežto režimo lageriuose sąžinės sumetimais, vien dėl to, kad pagrįstai reikalavo teisės nevaržomai išpažinti savo religinius ar politinius įsitikinimus. Jų kančios nesibaigia. Kiek tai liečia religiją, ypač katalikiškąją, rašo žėzuitų žurnalas, nesunku pastebėti, kad sovietinė valdžia nuosekliai tęsia kovą prieš bet kurias religines apraiškas ir propaguoja valstybinį ateizmą.

Žurnalas primena, kad pats

Gorbačiovas lapkričio 24 d. kelionės į Indiją metu pasakė, jog reikia ir toliau ryžtingai kovoti prieš religines apraiškas, nuolat stiprinti ateistinę propagandą. Šioje srityje negalima toleruoti nė mažiausio nesutapimo tarp žodžių ir veiksmų.

„Žmogaus teisių“ konferencija

Tokiomis aplinkybėmis, pastebi žėzuitų žurnalas „La Civiltà Cattolica“, yra tikrai stebinanantis, švelniausiai tariant, pačių sovietų išskeltas pasiūlymas Maskvoje surengti žmogaus teisių konferenciją. Šis pasiūlymas yra juo labiau stebinanantis, žinant, kad Sovietų Sąjungoje yra labiausiai persekiojami kaip tik tie asmenys, kurie remia žmogaus teisių apsaugojimą liečiančių Helsinkio nutarimų įgyvendinimą. Šiuo metu nėra jokių ženklų, baigia straipsnį žurnalas, kad kova prieš religiją Sovietų Sąjungoje yra nutraukta ar bent pristabdyta. Tai konstatuoti yra juo skaudžiau, žinant, kad teisė išpažinti religinį tikėjimą, yra pagrindinė, negincijama ir neliečiama žmogaus teisė.

Paskirtos premijos

Strasburgas. — Europos Tarybos premija žmogaus teisių gynyboje pasižymėjusiems asmenims šiais metais yra paskirta buvusiam Austrijos teisingumo ministrai Christian Broda, įvertinant jo pastangas panaikinti Europos kraštuose mirties bausmę, ir Argentinos respublikos prezidentui Raul Alfonsin už veiklą, siekiant pilnai atstatyti Argentinoje pagrindines žmogaus teises bei laisvę. Premijos įteikimas įvyko Strasburge, dabar vykstančios Europos Tarybos parlamentinės asamblėjos posėdyje, dalyvaujant visiemis šios asamblėjos nariams, 21 Europos valstybės įvairių politinių partijų deputatams.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Washington** Baltieji rūmai susilaukė pasisūlymo iš buvusio sen. Paul Laxalt būti naujuoju Baltųjų rūmų štabo viršininku vietoje Donald T. Regan, kuris priverstas pasitraukti iš pareigų dėl susidėjusių nepalankių aplinkybių administracijos aparato sistemoje.

— **Prancūzijoje** suimta du vyrai ir dvi moterys, kurie įtariamai esą vadovaujantieji asmenys teroristų veiksmuose. Jie priklauso Libano grupei ir yra artimai susirišę su šią savaitę pradėtu teisti Georges Ibrahim Abdallah. Policija laimėjo keturių metų kovą prieš teroristus, kurie kalti už 80 bombardavimų. Jie buvo susirišę su Vak. Vokietijoje esančia „raudonąja armija“ ir Belgijoje su komunistinėmis cėlemis.

— **Washington** Baltieji rūmai pranešė, kad bombarduojant Libijos taikinius praėjusiais metais nebuvo norėta nužudyti Kadafi, kaip rašė Amerikos kai kurie laikraščiai.

— **Los Angeles** mieste Kalbėjus Izraelio premjeras Shamir kvietė Amerikos žydus apsigyventi Izraelyje. Jis prašė žydų studentus studijuoti hebrajų kalbą. Premjeras kalbėjo Simon Wiesenthal centre, kuriame yra surinktos žinios apie buvusius ir tariamus nacius II Pasaulinio karo metu.

— **Romijoje** sužinota, kad popiežius Jonas Paulius II Apeninų kalnuose buvo pastebėtas slidinėjant. Vatikano kalbėtojas Joaquin Navarro išleido pareiškimą, kad popiežius praleido dieną žiemos rezorte.

— **Iranas** įsakė išvaiztuoti dviem vokiečių diplomatams už tai, kad vokiečių televizija vienoje televizijos komedijoje parodė ajatolą Chomeinį primant donavą, kurioje buvo moteriški baltiniai. Vokiečiai atsiprašė Iraną.

— **Detroit** Fordo kompanija pranešė, kad 1986 m. pajamos pasiekė 3.29 bil. dol. Tuo Fordas pralenkė General Motors kompaniją.

— **Chicagoje** meras H. Washingtonas savo per rinkimų išlaidoms gavo 100,000 dol. iš Richard J. Dennis, kuris verčiasi įvairių prekių apyvarta.

— **New York** federalinis teisėjas sugrąžino Amerikos pilietybę rabinui Meir Kahane, kuris yra iš Brooklyno. Teisėjas pasakė, kad rabinas niekada nenorėjo atsisakyti Amerikos pilietybės, nežiūrė, kad jis buvo išrinktas į Izraelio parlamentą. Tai panaikino Valstybės departamento sprendimą, kad jis negali turėti dvigubos pilietybės.

— **New York** gubernatoriaus Mario Coumo pranešė, kad jis nemanoma kandidatuoti į prezidentus sekančiuose rinkimuose.

— **Pekinge** uždarytas literatūros žurnalas, kuriame oduvisu propaguojamos tendencinės buržuazinės novelės.

Europos Tarybos žmogaus teisių premija yra skiriama kas treji metai. 1980 m. ji buvo paskirta Ženevoje veikiančiai Tarptautinei Teisėninkų komisijai, o 1983 m. Tarptautinės Amnestijos Organizacijos medicų skyriui.

Sirijos trupės įžengė į Libaną

Beirutas. — Sirijos septyni tūkstančiai kariuomenės atvyko į Libaną kaip taikos daliniai. Jie sustojo vakariniame Beirute, kuris yra musulmonų kontrolėje. Sirijos karių atvykimu norima pabaigti trijų metų kruvinas kovas milicijos valdomoje sostinėje.

Tūkstančiai libaniečių vyrų moterų ir vaikų sveikino sirų karius, kai jie sovietų gamintais tankais ir su kariškių laikomomis vėliavomis su Sirijos raudona, balta ir juoda spalvomis pamažu slinko Beiruto gatvėmis į jiems paskirtas vietas.

Izraelis seka jų veiksmus

Izraelio lėktuvai visą laiką sekė Sirijos kariuomenės koloną nuo pat Chouf kalnų iki Viduržemio jūros krantų ir tada vieškeliu iki pat Beiruto miesto. Sirijos žvalgybos agentai civiliniuose rūbuose ir privačiose mašinosė vedė kariuomenę į miestą. Šis svetimos kariuomenės įvedimas į Siriją yra pirmas šiame dešimtmetyje. Tik 1976 m. arabų lygos prašymu buvo pasiūsta 1,200 karių iš Sirijos, kad būtų baigtas Libano civilinis karas. Šios naujos jėgos yra paskviestos Libano

musulmonų vadų, kad padėtų sulaikyti kovas. Vienas sirų karininkų išsireiškė, kad ši kartą jie bus labai griežti.

Ar pavyks įvesti tvarką

Žvalgybos vadas Ghazi Kenaan pasakė, kad Sirijos trupės tuoj baigs karą tarp musulmonų grupių. „Mes išsidėstysime visose miesto dalyse. Kas pastos mums kelią, bus sunaikintas. Nebus pasigailėta nė vieno“, pranešė Kenaan. Ir televizijos programoje paskytoje kalboje jis pažymėjo, kad ir milicijos vyrai turės klausyti jų įsakymų. Visi ginklai bus konfiskuoti. Jokia netvarka nebus pakenciamama. Jei kas nesilaikys jų įsakymų, bus griežtai baudžiamas. Paklaustas, ar yra įsakymas kariams sauti, jei kas nepaklausys jų įsakymų, Kenaan atsakė: „Taip“.

Kai sirai įžengė į Beirutą, buvo ramu. Bet vėliau buvo girdėti susišaudymai tarp šių milicijos vyrų ir druzų progresyviųjų socialistų partijos vyrų. Musulmonų vyrai kontroliuoja vakarinį Beirutą nuo 1984 m. vasario 6 d. ir trejus metus veda kovas. Jie išvaikė iš miesto vakariečius ir sužlugdė visą ekonomiją.

Kairys — dramų laureatas

Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus komiteto paskelbto dramų konkurso juri komisija — pirm. Česlovas Grincevičius, sekret. Žilvė Numgaudaitė-Silgaliene, nariai Nijolė Martinaitytė, prof. dr. Bronius Vaškešius ir Zita Kevalaitytė-Visockienė savo posėdyje 1987 m. vasario 22 d. iš atsiųstų veikalų dauguma balsų nutarė premijuoti Krivaičio slapyvardžiu pasirašytą 5 v. dramą „Krikšto vanduo“.

Atidarius voka paaiškėjo, kad šio veikalų autorius yra Aanaolijus Kairys. Premijos dydis — 3,000 dol.

A. Kairys yra žinomas dramaturgas, beletristas ir poetas, laimėjęs daug draminių veikalų ir romanų konkursų.

Apie premijos įteikimą ir veikalų pastatymą Komitetas pranešė vėliau.

— **Irano** ginklų pirklys Adnan Khashoggi sekma dieni Paryžiuje pranešė, kad Amerikos Tautinė saugumo taryba ir CIA bandė parduoti tuos pačius ginklus už skirtingas kainas.

— **Eastern** lėktuvų kompanija sutiko sumokėti 9.5 mil. dol. pabaudo už mechaninius ir saugumo pažeidimus, kurių buvo net 90,000.

Kad nepasiliktų visam laikui

Atvokusi sirų kariuomenė rado prie savaitę buvusiose kovose 200 nužudytų žmonių ir 560 sunkiai sužeistų ir visiškai sunaikintus miesto kvartalus. Sirai turi 100 sovietų gamybos T-54 tankus ir daug artilerijos bei raketų. Sirai tuoj užėmė pozicijas Beiruto aerodrome. Tankai ir sunkvežimiai su šimtais karių įsikūrė aerodrome, pasistatydami savo palapines. Netoli nuo aerodromo yra palestiniečių stovyklas. Buvo pastatyti ginklams įrengimai ir granatų išmetimo lizdai. Kanaan įsakė visiems ginkluotiems vyrams pasitraukti iš Beiruto gatvių ir kad nebūtų jokių pagrobimų, be to, kad būtų paleisti visi pagrobtieji libaniečiai arba bus surasti grobikai ir sunaikinti be jokio pasigailėjimo.

Tačiau sirų kariuomenės įėjimas į Beirutą yra visiškai nepriimtinas Libano krikščionių vadams. Prezidentas Amin Gemayel sako, kad šis sirų pakvietimas, kurį padarė premjeras Karami, yra prieš konstituciją. Jis šaukiasi Jungtinių Tautų saugumo tarybos pagalbos ir didžiųjų valstybių paramos, kad išvartų sirus iš Libano. Washingtono Valstybės departamentas sako, kad Libano reikalai nebus sutvarkyti, kol ten bus sirų kariuomenė. Amerika ir toliau eina už Libano jėgų vienybę ir nepriklausomybę ir kad visos užsienio pajėgos turi apleisti Libaną.

KALENDORIUS

Vasario 25 d.: Viktoras, Terezijus, Serapijonas, Valburga, Rasa, Margiris, Regimantas, Vygintas.

Vasario 26 d.: Aleksandras, Izabelė, Jogintas, Jorūnė.

ORAS

Saulė teka 6:34, leidžiasi 5:35.

Temperatūra dieną 40 l., naktį 28 l.

SKAUTYBĖS Mikolaitis

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ

Redaguoja: vs. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

VASARIO 16-TOJI TORONTE

Toronto „Rambynų“ ir „Šatrijos“ tuntai Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šventę — Vasario 16-tąją minėjo vasario 8 d. iškilmingoje sueigoje. Prisikėlimo parapijos salėje. Šventę pradėjo visi organizuotai su vėliavomis dalyvaudami šv. Mišiose, kurias atnašavo prelatas J. Tadaruskas, o pamokslą pasakė tėvas E. Jurgutis, OFM. Mišijų skaitymai atliko prityrusi skautė Lina Mockutė.

Po pamaldų grįžę į salę ten rado gražiai paruoštus užkandžius, tai buvo tėvų komiteto dovana. Pasitiprinus pradėta sveiga, komanduojuant sk. vyčiui v.s.l. G. Sendžikiui.

Po raportų buvo įneštos vėliavos. Tuntininko F. Mackaus kvietimu, susikaupimo minutė buvo pagerbti žuvusieji už Tėvynės laisvę. Sueigoje dalyvavusieji savanoriai kūrė jai buvo pagerbti prisegant jiems gėles.

Tolimesnėje sueigos eigoje — įžodžiai. Skautininkų įžodį davė j. ps. laipsnį pakeltoji gintarė Vida Šernaitė. Įžodį pravedė skautininkų ramovės seniūnė s.D. Keršienė. Žaliaji skautininkės kaklaryšį užrišo Vidos teta s. Irena Meiklejoha, gerojo darbo mazgelį užmezgė sesutė, o Tėvynės ilgesio tėvelis inž. Gytis Šernas. Skautės įžodį davė Elenutė Skirskaitė, o paukštyčių — Zina ir Vida Kalėnikaitės.

D.L.K. Mindaugo draugovės adjutantais psl. Marius Bijūnas pakeltas į skiltninko laipsnį, o Tomas Lečas, Jonas Mockus ir Ed. Pečiulis — į paskiltninko laipsnį. LSS 50 metų nario ženkleliai įteikti ps. Vytautui Keturakiui ir ps. St. Kuzmai. Ženklielis jiems įteikė v.s. Vytautas Skrinškas. Iškilmingoji sueigos dalis baigta Tautos himnu ir vėliavų išnešimu.

Antroje sueigos dalyje skautus sveikino kūrėjas savanoris Kazlauskas, linkėdamas ir toliau sėkmingai dirbant skautišką-lietuvišką darbą siekti Lietuvai laisvės. Kūrėjas savanoris Stasys Pacūnas prie savo sveikinimo pri-

dėjo ir 50 dol. čekį Lietuvos Skautybės fondui. Čekį priėmė LS fondo atstovas v.s. V. Skrinškas. Tuntininkas s. F. Mockus apibūdino Vasario 16-tosios reikšmę ir ragino visus brolius ir seses pasižadėti visose sueigose, stovyklose ir visur su savo lietuviais draugais kalbėti tik lietuviškai.

Trečioji sueigos dalis — lauzas, kuriam vadovavo fil. Jūratė Neimaniėnė. Visi puikiai įsijungė į dainavimą ir džiaugėsi draugovių pasirodymais. Vilkiškai deklamavo eilėraštį „Lietuva“, jūrų skautės — „Knygnešius“, paukštytės pašoko „raudonus batkus“ ir t.t. Nuotaika buvo skautiška smagi, tai nė nepajutom, kaip prabėgo daugiau negu dvi ir pusė valandos trukusi sueiga, kurią baigėme didžiuliuoju rate skautiškaip supintomis rankomis giedodami „Lietuva brangi“ ir „Ateina naktis“.

Dalyvis

„Aušros Vartų“ tunto „Saulučių“ draugovės paukštytės Tautoramoje. Iš k. l. — Vika Gyltė, Natalija Kleimaitė ir Viktorija Susinskaitė. II eil. — Kristina Mažeikaitė, Monika Gyltė, Rima Barkauskaitė, Nida Januškytė ir jų vadovė Otilija Barkauskienė.

Nuotr. A. Namikienės

GERASIS DARBELIS

Toronto „Baltijos“ laivo jūrų skautės, kaip ir kiekvienais metais, gruodžio mėn. aplankė „Vilnius Manor“ lietuvių pensininkų namus. Ten jos giedojo kalėdines giesmes, vaišino senelius pačių keptais pyragaičiais ir smagiai su jais praleido popietę. Aplankytieji pensininkai buvo labai praždiuginti šiuo gražiu jūrų skaučių geruoliu darbe.

Toronto lietuviams pensininkams kalėdines giesmes gieda „Baltijos“ laivo jūrų skautės.

Kaziuko mugė, įvyksiančiai kovo 8 d. Jaunimo centre, sparčiai ruošiasi „Lituanicos“ tunto dvi-dirbiai. Iš k. — Sigitas Miknaitis, tuntininkas Gintaras Plačas ir Matonis prie darbo stalo. Nuotr. J. Tamulauičio

KAZIUKO MUGĖS

Bostone. — Kovo 8 d. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose. Atidarymas 11:30 val. ryto.

Chicagoje. — Kovo 8 d. Jaunimo centre. Atidarymas 10 val. ryto.

Clevelande. — Kovo 29 d. DMNP Kultūros centro patalpose.

Detroito. — Kovo 22 d. Lietuvių Kultūros centre.

Omahoje. — Balandžio 5 d.

Los Angeles. — Kovo 8 d. Šv. Kazimiero parapijos aikštėje ir salėje.

PRERIJOS PALAPINĖJE

Omahoje, mes — „Romuvos“ skaučių-tų vietininkija, kalnų keteromis žengdami skautiškuoju keliu tarpekliu neužlyginame, tačiau vieną kitą pasitaikiusį kumruosiuą koja nužeriame.

Tai gi. Surošiams ir iškilmingas sveigas, minėjimus, į kuriuos atsilanko mūsų sąjungos aukštieji vadovybė ir dauguma Omahos lietuviškosios visuomenės.

Ir liūdimė. Netolimoje praityje, 1985.IV.13., Omahos lietuvių telkinį, o ypač mus, iki širdies gelmių supurtė s. J. Sakalo tragišku taku išėjimas namo. Tebūna jam gailėtingas Kūrėjas ir lengva prerijos žemė.

Ir džiaugiamės. Didelį džiaugsmą mums sukėlė įvykis, tai s. Gražinos Reskevičienės rūpestio vaisius — 4 liepsnelių ir 4 gliukų pulkelio subūrimas. Jis šoka tautinius šokius, deklamuoja eilėraščius, „traukia“ dainas sueigose, minėjimuose ir kituose renginiuose. Būreliui šiuo metu vadovauja 1986-siais Rako stovykloje lauzavėdžių kursas baigusi v.s.l. Gailė Reskevičiūtė, jai padeda psl. Birutė Mackevičiūtė-Barry.

Motinos dieną, pagal nusistovėjusią tradiciją, pas mus rengia skautės. Pašnešio pasiklausyti ir programos pasižiūrėti ateina daug mamų, lydimos tėvelių, dukrelių ir sūnelių.

Praėjusių metų birželio 1 d. išskylavome Ted ir Virginijos

Baliulytės-Golka ūkyje. Tai nešiap sau ūkis, kur jėgės į kukurūzus tik dangų tematai. Nel Jame šalia vištų ir kalakutų auginami egzotiški Afrikos, Indijos, Kinijos, Egipto, Ispanišką koja nužeriame. Taip pat maskoliški, indiški, Berlyno ir kitų rūšių bei porūšių karveliai.

Virginija, buvusi skautė, rodė, aiškino, atsakinėjo į klausimus, net ir man — senam „kvadratu“ buvo įdomu.

Tame pačiame ūkyje, birželio 15-sios naktį, prityrę skautai psl. Audrios Reskevičienės ir Adis Radžiūnas, žaibams dangų raižant, davė sk. vyčio įžodį. Pas mus sk. vyčio įžodžio nebus iki užaus dabartiniai gliukai.

Kai mes stovyklos patys nerengiamo, tai kartais dundame į rytus — į Vidurio raju stovyklą — Raką. Praėjusiais metais gilvelistas s. Jonas Lileikis ten nuvežė save ir dar 5 skautiškas sielas, jų tarpe ir vietininkę s. Gražina Reskevičienę.

Keliolika metų atostogavusi Aušra Sakalaitė, dabar yra „Živilės“ draugovės draugininkė.

Mumis rūpinusios, mums gelbėjusios, talkinusias ir šelpusios Ona Kartanienė ir Ona Koviėnė, apdovanotos ordiniais Už Nuopelnus su rėmėjo kaspinu, o skautininkės Laima Antanėlienė ir Gražina Reskevičienė — Lelijos

Omahos skautės praėjusios vasaros JAV Vidurio raju stovykloje Rake. Gairėlę neša sesės B. Milašytė ir K. Mackevičiūtė. Už gairėlės vadovė, „Romuvos“ vietininkijos vietininkė, s. Gražina Reskevičienė.

JŪRŲ SKAUČIŲ SUEIGA LEMONTE

Lemonte veikiančių „Nerijos“ tunto jūrų skaučių iškilminga sueiga įvyks šį šeštadienį, vasario 28 d., 1:30 val. p.p. Brombeck mokyklos patalpose. Tėveliai, šeimų nariai ir apylinkėje gyvenančios jūrų skautės ir skautininkės maloniai kviečiamos sueigoje dalyvauti.

Romuvos stovyklavietės 25 m. sukaktuvinė stovykla Kanadoje.

BOSTONIEČIAI RUOŠIASI KAZIUKO MUGEI

Bostono „Žalgirio“ ir „Baltijos“ tuntu skautai, skautės ir jų talkininkai ošia ruošiasi Kaziuko mugėi, o ji jau ne už kalnų. Kaziuko mugė įvyks kovo 8 d. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos patalpose. Atidarymas — 11:30 val. ryto. Atsilankant laukiama svečių ne vien iš Bostono ir apylinkių, bet ir tolimesnių vietovių.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 28th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL
Subscription Rates: \$60.00. Foreign countries \$60.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumerasas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytėjo adreso, gavus iš jo mokesčių, atlymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A.) dol.	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Užsienyje	\$60.00	\$35.00	\$20.00
Savaitinis (Sest. pried.)	\$35.00	\$20.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadienis nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadienis nedirba.

• Redakcija streikinius taisyso savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisunčiamos gavus prašymą.

ordinais. Sesės Laima ir Gražina jau kelias kartas mūsų jaunimo, tarsi auđėja gijas, leidžia per pirštus mokydamos tarnauti Dievui, tėvynėi ir artimui, o taip pat ir tautinius šokius.

Dabar įtemptai ruošiamės Kaziuko mugėi, įvyksiančiai balandžio 5 d.

s.St. Radžiūnas

DR. JAMES V. HUDSON

DR. LORETA V. STONCIUS

DANTŲ GYDYTOJAS
2750 W. 71st St.
424-0201

Valandos pagal susitarimą
Pensininkams nuolaida

DR. VIJAY BAJAJ

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDIAUS LIGOS
IR ODOB CHIRURGIJA
(Augsiai nuimami ofise)

2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR
EMOCINĖS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS

3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. JANINA JAKSEVICIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS

6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplečiusių venų
ir hemoroidų gydymas

5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirmad., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus.

Tel. RE-1100 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
nuo 12-3 val. popiet ir 4-6 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 1 val. popiet

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
PROSTHODONTICS — karūnėlės,
titteliai, plokštelės ir bendroji praktika.

2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. Romualdas Povilaitis

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisa perėmė

DR. S. LAI
SPECIALYBĖ — VIDIAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4.
6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namu 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 477-2020

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
2025 N. Lincoln Ave.
Chicago, Ill. 60614
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir
„Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 430-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sest. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

NIKARAGUOJE

Daugelio mintys telkiasi apie kruvinus įvykius Nikaraguoje. Ar tvirtomis rankomis įvedama nauja teisingesnė socialinė santvarka ar Maskvos kolonialinės pastangos paglemžti naują auką? Beaiškinant šį didžios svarbos klausimą, verta susidomėti pareiškimais, kuriuos Berkeley universitete per taisytais metais padarė savo paskaitoje David Horowitz, buvęs „Ramparts“ žurnalo redaktorius, Solidarumo Vietnamui sąjūdžio steigėjas tokių knygų, kaip „Empire and Revolution: A Radical Interpretation of Contemporary History“ ir daugelio kitų leidinių autorius. Jo paskaita rado plataus susidomėjimo JAV spaudoje.

Spaudoje ta paskaita pasirodė antrašte: „Nicaragua: A Speech to My Former Commanders on Left“. Čia jis sakosi: „Prieš 25 metus aš buvau vienas iš Naujosios Kairės steigėjų. Aš buvau vienas iš organizatorių demonstracijų Berkeley ir daugely kitų universitetų, protestuojant prieš vyriausybės antikomunistinę politiką Kuboje, Vietname. Šiandien aš ateinu prieš jus kaip žmogus, kokiu aš sau esu sakęs niekada nebūsiu: rėmėjas prezidento Reagano, to ryžtingo pasipriešinimo komunistui Nikaraguoje. Aš neskelbiu jokio atsiprašymo dėl dabartinės savo politinės linijos. Aš maniau, kad marksistinės idėjos humanistikumas buvo padaręs mane tokiu, kokiu buvau, tačiau marksistinis nezonistikumas tikrovėje padarė mane tokiu, kokiu dabar esu. Jeigu mano buvusieji draugai, kurie remia sandinistus, momentui, susitelktų ir savo užimtas mintis įmektų į savo aktyvumo praecities padarinius, jie greit nuskestų kraujo klane“.

Tas buvęs kairiųjų sąjūdžių organizatorius dabartinius įvykius Nikaraguoje taip apibūdina: „Dabar visų laisvę branginančių žmonių reikalas yra kaip pasipriešinti sovietiniam imperializmui, tokiam žiauriam, tokiam plačiam, kad kiti anksčiau pareiškusieji yra tik nykštukai prieš šį. Sakyti „kraujo okeanas“ tai nėra perdėjimas. Ši imperija, kurios ašis išsitiesia per Havaną ir Managvą, žudo šimtus tūkstančių etiopičių, besiekdama įtvirtinti diktatūrą, kurios politiką prieš juodukus lyginant, Pietų Afrikos vyriausybė atrodo civilizuoja ir humaniška“.

Horowitz pasisako, kad jis demonstravo su kairiaisiais, gindamas revoliuciją Rusijoje, Kinijoje, Rytų Europoje, Kuboje, Kambodijoje, Vietname, ir prideda „tą dariau, kaip dabar daro kairieji, gindami sandinistus“.

Horowitz pasakoja, kaip tada kraštutinė kairė kėlė „faktus“ prieš JAV prezidentą ir kitus. „Ir kiekvieną atvejų be jokios išimties laikas parodė, kad ta kairioji srovė klydo. Jie suklydo kas liečia revoliucionierių intencijas, suklydo kalbėdami apie revoliucinės santvarkos faktus“. Ir vis išryškėjo, kad buvo tiesa antikomunistu“. Toliau Horowitz pabrėžia, kad ir dabar kraštutinė kairė nepaiso Reagano perspėjimo apie Sovietų ekspansiją, nemato jų grėsmės taikai, nežvelgia Amerikai nepagrįstai priekšimo imperializmo“.

Prisimindamas netolimą praetį, Horowitz kalba, kad ir jie tada panašiai kalbėjo apie Trumaną, kai jis perspėjo. „Mes tada sakėme, kad Rusi-

jos kontrolė Rytų Europoje yra tik apsigynimo buferis, laikinis atsiliepiamas į Amerikos jėgą, nes Rusija tada neturėjo atominių ginklų, neturėjo raketų tokiems ginklams išmesti į taikini“. Dabargi, rašo toliau Horowitz, Sovietų Sąjunga yra didžioji atominė galybė raketomis ir kitkuo, tačiau ji neatsisžadėjo tos imperijos, ne colio, ką buvo laimėjusi II pasaulinio karo metu. Neatsisakė nei Rytų Europos, nei Balkanų, ką Hitleris buvo atidavęs Stalinui. Tų kraštų tautybes Stalinas naikino, o dabar jos užmirštos, kaip ir Kurilų salos, Japonijos dalis“.

Toliau tas autorius pabrėžia, kad Sovietai ne tik neišlaisvino užgrobtų kraštų, ir tai tuo laikotarpiu, kai vakaruose buvo vykdoma dekolonizacija, bet jų auganti jėga ir pasisekė Vietnamu paskatino juos siekti daugiau. Vietnamas, Kambodija, Laosas, Etiopija, Jemenas, Mozambikas ir Angola tai vis sritys, kurios neseniai pateko Sovietų orbiton.

Pledama savo teritorines valdas Maskva jau išskerdė milijonus kaimiečių Afganistane, ir tiems žiaurumams šiltai pritarė sandinistų vyriausybė. Nikaraguso sandinistų gynybos ministeris Humberto Ortega tą užkariautojų armiją, kurios viską naikinantį politiką išbloškė puse Afganistano žmonių iš namų, pavadino „taikos pilioriumi“ šių dienų pasaulyje. Ir Horowitz pabrėžia, kad „kiekvienam save gerbiančiam socialistui tokio barbarizmo gynybas būtų neįsivaizduojamas įžeidimas, o tačiau toks pagyrimas aniams barbarams yra nuosirdi duoklė, nešama valdovų sandinistų, nes jie save laiko neatskiriama pacios Sovietų imperijos dalimi“.

Toliau Horowitz primena, kad iš visų Amerikos dalių tebuvo tik Castro, kuris džiaugėsi, kai Sovietų tankai riedėjo per šaunius Čekoslovakijos žmones. Kartu džiaugėsi Fonseca, Borge, Ortega ir kiti dabartinio Nikaraguso režimo kūrėjai... Kraštutinė kairė užmiršta savus ir savo sėbrū nusikaltimus.

Prisimindamas komunistų darbus, Horowitz pabrėžia, kad jų sukurtose sistemoje „100 milijonų žmonių buvo uždaryta į darbo vergų lagerius, tokiose sąlygose, kurios lenktyniauja su Auschvitzu ir Buchenvaldu. Tarp 30 ir 40 milijonų žmonių buvo išžudyta taikos metu kasdienę tų socialistų valdžios rutinoje. Kai kraštutinė kairė gynė jų agresyvią politiką ir gynė jų ribas, sovietiniai marksistai išžudė daugiau kaimiečių, daugiau darbininkų ir taip pat daugiau komunistų kaip visos kapitalistinės vyriausybės nuo laiko pradžios“. — skelbia Horowitz. Jis atkreipia dėmesį, kaip sandinistai geris Sovietų ir Castro darbas, neslepdamį savo artumo jiems. Primena, kad marksistų sandinistų valdžioje padauklėję kalėjimų, pasidarė skurdėnis žmonių gyvenimas. Horowitz primena, kad sandinistai varuoja ta pačia kryptimi: sandinistų revoliucija ir Castro kolonialinis daigynas sudaro Maskvai palankią progą plėsti savo įsistiprinimą Meksikoje. Sandinistų siekinimas yra sutriuškinti ligšiolinę visuomenę, įvesti totalitarinį režimą ir padaryti kraštą komunistinio teroro ir komunistinio režimo plėtimo židiniu visame pusrutuly.

Juoz. Pr.

DIKTATŪROS IŠŽUDO DAUGIAU NEGU KARAI

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

Neseniai Havajų universiteto politinių mokslų profesorius R. J. Rummel baigė statistinę studiją, norėdamas nustatyti, kiek aukų šiame šimtmetyje pareikalavo karai ir kiek totalitariniai režimai, naikinę žmones nieko bendro su karu neturinčiose aplinkybėse.

Rummelio studijos rezultatai kelia šurpą. Diktatūrinių režimų prarastose žudynėse ar genocidinio pobūdžio sistematiškai vykdomame žmonių — „priešų“ naikinime likviduota daugiau šimto milijonų! Studija turėtų atverti akis tiems, kurių protavimą temdo totalitarinių režimų sklaidžiamis taikos sūkliai.

Dvidešimtojo amžiaus būdinga žymė — kruvinai karai. Pirmasis pasaulinis karas pareikalavo 9 milijonų gyvybių. Antrajame pasauliniame kare šis skaičius pasiekė iki 15 milijonų. XX amžiaus revoliucijoje ar civiliniuose karuose žuvusių skaičius turi irgi „istorinį“ rekordą. Apskaičiuojama, kad nužudytųjų skaičius pasauliniuose, regionaliniuose ir civiliniuose karuose, revoliucijose ir įvairaus pobūdžio kruvinuose susirėmimuose siekia 35,654,000 žmonių.

Šimto milijonų žmonių gyvybių pareikalavo diktatūros

Dar labiau neįtikimas už šias milžiniškas cifras yra pasibaisėjimą keliantis faktas, kad skaičius tų, kurių mirties priežastis yra ne karas, o totalitariniai ar ekstremistiniai autoritariniai režimai, toli praška visuose šio šimtmečio karuose ir kitokuose gerovės sunaikinimui visuotinė žemės ūkio kolektyvizacija, įsakytą Mao Tse-Tungo prarastą žiauriausiomis priemonėmis.

diktatorių rankos, nepaliesi karinės akcijos, nedalyvavę kokiame nors kruviname konflikte, taigi „taikiu būdu“. Čia įskaičiuojami šeši milijonai žydų, kuriuos Hitleris masiškai išžudė antrojo pasaulinio karo metu. Jų negailestinga, sisteminga genocidinio pobūdžio ekstremizacija neturėjo nieko bendro su Hitlerio vestuoiu agresijos karu.

Bado aukos

Į mirties statistiką įtraukti sovietinio režimo bado sunaikintieji ukrainiečiai. Bado teroras ir mirtis prasidėjo 1932 metais. Norėta likviduoti nacionalizmą Ukrainoje ir despotišką būdu užslopinti ar sutriuškinti ukrainiečius ūkininkus, atsisakiusius priimti ūkio nacionalizaciją ir kolchozines sistemas įvedimą. Ukrainiečių aukos siekia net iki dešimties milijonų žmonių; juos likvidavo sovietinė bado gilinė ir bado sukeltos ligos. Jei šie dešimt milijonų ukrainiečių, vietoj marinimo bado, būtų buvę suaudyti — Sovietų Sąjungos atsakomybė būtų buvusi lygiai ta pati.

Rummelio statistika neįtraukia mirusiųjų badmečio laiku Sovietų Sąjungoje (1921-1922 m.), nei bado nusiaubtoje Kinijoje (1958-1961 m.). Tąsų Sovietų Sąjungoje mirė keturi milijonai, o Kinijoje — 27 milijonai žmonių. Sovietų Sąjungoje bado sukėlė irgi gyventojams primesta kolchozine žemės ūkio ekonomija ir besaikis maisto rekvizicijos. Kinijoje bado priežastis buvo ūkinė gerovės sunaikinimui visuotinė žemės ūkio kolektyvizacija, įsakytą Mao Tse-Tungo prarastą žiauriausiomis priemonėmis.

Vakarų demokratijos kaltės

Nemalonu prisiminti, o reikia, kad 831,000 žuvusių mirties kaltininkai buvo laisvos, demokratijai pasišovusios Vakarų valstybės. Šis faktas irgi pritrunkia. Turima galvoje prancūzų vestosios žudynės Alžyre prieš karą ir karo metu. Prancūzai alžyriečius laikė antros (jei ne paskutinės) klasės žmonėmis, išžudydami mažaisiais 36,000 asmenų. Milžinišką „likutį“ užpildo Rytų europiečiai. Jie žuvo pasėkėje Vakarų valstybių prarastose prievartinėse repatriacijos į Sovietų Sąjun-

gą dar antrojo pasaulinio karo metu ir tuojau karui pasibaigus. Didžiosios už laisvę ir demokratiją kovojusios valstybės, jų tarpe Didžioji Britanija ir Jungtinės Amerikos Valstybės, nusileido Stalino reikalavimui, grąžindamos daugiau kaip dviejų ir ketvircio milijonų Sovietų Sąjungos gyventojų karo belaisvių ir rusų egzilių, nors jie nebuvo sovietų piliečiai. Jie pateko Vakarų sąjungininkams į rankas jų okupuotose Europos zonose. Didžioji nelaimingųjų dalis mirtinoje baimėje visomis išmonėmis bandė mirtį pranašaujančios deportacijos išvengti. Neretai ištisos šeimos velėjo geriau nusizudyti, negu grįžti. Patikimas statistinis duomenimis, 895,000 repatrijuotųjų buvo sovietų nužudyti, žuvo kelionėje į priverčiamąjį darbo stovyklas Rusijos gilumoje ar surado mirtį, dirbdami vergų darba Sibire.

Demokratinės Vakarų kraštų vyriausybės, nusprendusios išduoti nelaimingas karo aukas sovietų „teisingumui“, žinodamos pavojus, kurių grąžinamieji laukė, yra atsakingos už tragišką jų likimą.

Taip pat sunkiai suvokiama, kaip šimtai tūkstančių žmonių galejo būti likviduoti be protesto pareiškimų iš laisvojo pasaulio vyriausybių ar per spaudą, radiją ir televiziją — net be mumsesio. Visa tai darosi tragiška politinė groteska, nes karai, kuriuose žūsta tik keli šimtai ar keli tūkstančiai, kartais išaukia reikšmingą pasaulio reakciją. Užtenka tik prisiminti ginkluotą susirėmimą tarp Argentinos ir Anglijos dėl Falklando (Malvinų) salų.

Dvigubi standartai

Dvigubas teisingumo standartas išryškėjo ir Vietnamo kare. Tarptautinė bendruomenė bent vaidino nežmoniškaį jėžišedusią dėl JAV vedamo karo išlaikyti Pietų Vietnamą laisvą ir nepriklausomą, neleidžiant Šiaurės Vietnamui ir Vietkongui okupuoti Pietų Vietnamo, o vėliau — Laos ir Kambodijos. „Sustabdykit žudynes“ — šaukė sovietų kurstoma propaganda laisvajame pasaulyje. Laiku bėgant, politinis spaudimas didėjo ne tik užsienyje, bet ir pačioje Amerikoje. JAV vyriausybė apsisprendė palikti dvidešimt metų kovojusius pietų

Pagerbiant ambasadorių R. Schifterį, Is kaires: inž. A. Rudis, amb. R. Schifter ir Altos Chicagos pirm. Vl. Solitunas.

Nuotr. K. A.

vietnamečius prieš „malonei“. Tik tada vienur ir kitur pasigirdo balsai, kad JAV padarė klaidą, kad jos turėjo karą baigti „garbingai“, nes jį laimėti Amerika galėjo. Galėjo, bet kritiškos viešosios opinijos ištašyta, karo pergalės ieškojimo atsisakė.

Vietnomo kare abiejose pusėse kovojusių šalių mirties balansas buvo 1,200,000 žuvusių. Pietų Vietnamui patekus į komunistinio Šiaurės Vietnamo ir Vietkongo nagus, o Kambodijai į komunistinio Khmer Rouge letenas, tuojau bandyta steigti primityvi komunistinio stiliaus žemės ūkio sistema, kuri sovietiniam-komunistiniam pasauly niekur neveikė. Kas iš karto veikė, tai komunistinio stiliaus teroras. Nepraėjo ketveri „taikos“ metai ir septyni milijonai gyventojų šaly buvo išžudyta 65% žmonių daugiau, kaip Korėjos kare per dešimt metų. Konservatyviais apskaičiavimais, į komunistų rankas patekusiu nužudyti, nukankintų ir kitais būdais likviduotų gyventojų skaičius siekia 2,270,000 nauju komunistinio karo, o žudynių teroras nesiliauja. Laisvąs pasaulis dabar tyli, lyg be žado, lyg taip ir reiktų. Kokia veidmainybė!

Dvigubas teisės ir moralės standartas ryškėja žiūrint ir iš kitos perspektyvos. Abiejose pasauliniuose karuose žuvo 24 milijonai karių, tačiau 1918 ir 1953 metų laikotarpyje sovietinis režimas įvykdė mirties bausmes, masiškai išžudė, bado, mušimais ir kankinimais, numarino 39 milijonus asmenų. Kinijoje, imant statistinį vidurkį, komunistinis Mao Tse-Tung režimas eliminavo 45 milijonus gyventojų. Taigi vien šiose dviejose totalitarinėse diktatūros valstybėse užmuštųjų skaičius siekia 84 su puse milijono arba pusketvirtą karto (350%) daugiau, negu abijuose pasauliniuose karuose.

Laisvė apsaugo taiką ir gynybę

Kyla neraminantis klausimas: ar pasaulio bendruomenė ir intelektualai parodė nors simbolinį pasibaurėjimą šį kartą tikrai dangaus keršto šaukiančiom nekaltųjų žudynėm ir jas pasmerkė?

Iš šios statistinės analizės persasi konkreti išvada: juo laisvesnė valstybė ir jos valdyvio sistema, juo mažiau nekaltai žūva nuo režimo pareigūnų rankos. Laisvė yra stabdis, kontroliuojąs valdančiųjų galią „žaisti“ žmonių gyvybę. Turu pabrėžti, jog nėra žinoma nė vieno atvejo, kad demokratiniai laisvės kraštai būtų vykdė žudynes, „valymus“, masines piliečių egzekucijas ar genocidą prieš kuri nors „a priori“ pasmerktą grupę. Nėra žinoma atvejo, kad laisvos demokratijos būtų ėmusios samoningo žmonių skurdinimo, smurto ar teroro politikos. Stiprinti taikos keliu, o ne smurto ir prievartos būdais piliečių politines teises ir civilines laisves turi tapti aukščiausiu humanitariniu visos žmonijos tikslu. Žmonike, kad laisvė apsaugo taiką ir gynybę.

Antroji išvada. Totalitariniai ir absoliutūs, įstatymų neribojami (jų nebūna) režimai plačiau seja mirtį, negu karas. Šie režimai yra pirmieji militarizmo priežastis ir pagrindinis veiksnys, išaukštas karus ir įvairiausių formų kruvinus susirėmimus. Visos valstybinio absoliutizmo formos yra tikroji Dievo ryškė. Diktatūros išžudo daugiau, negu karai.

Padėkime naiviams neišmanėliams, kurie turi laimę gventi laisvoje šalyse — tiems, kurie, reikalaudami kaskart daugiau teisių sau ir dar saujelei tų, už kuriuos visa gerklė šaukia komunistinė ar komunistų inspiuruota propaganda — palieka šimtus milijonų žmonių nežabotai diktatorių savivalei ir siaubingam likimui.

„AUŠROS“ REIKŠMĖ ISTORIJOJE

ANDRIUS MIRONAS

5 Vilniaus universiteto įtakoje pirmieji susipratę lietuviai buvo Simonas Daukantas ir vyskupas Motiejus Valančius, nes abudu buvo ir to universiteto studentai. S. Daukantas dar studentu būdamas parašė 1822 m. savo pirmąjį istorinį veikalą „Darbai senovės lietuvių ir žemaičių“, deju, spaudą išvydusį kuone po 100 metų — tik 1929 m. Po to 1845 m. parašė „Būdas senovės lietuvių“ ir dviejų tomų „Lietuvos istorija“ (išspausdinta 1893 m.). M. Valančius 1848 m. parašė dviejų tomų veikalą „Zemaičių vyskupystė“ ir daug auklėjamojo turinio knygeleli per visą savo gyvenimą ir vyskupavimą. Iš viso pirmieji lietuviškojo sąjūdžio veikėjai buvo žemaičiai, nes Žemaitijos vyskupai, pradėdant vyskupu Juozapui Arnulpu Giedraičiui, labai rūpinosi žmonių švietimu. Šalia religinės literatūros vystėsi ir lietuvių pasaulietinė literatūra, kurią labai veikė vakarų Europos klasicizmo ir sentimentalizmo srovės. Vėliau daugelis lietuvių rašytojų pakropo ir į romantizmą. Po vysk. J. A. Giedraičio žymiausi lietuvių rašytojai buvo Dionizas Poška (1757-1830), Silvestras Valiūnas (1787-1831), Simanas Stanevičius (1793-1848), Simanas Daukantas (1793-1864), Motiejus Valančius (1801-1875), Antanas Tatarė (1805-1889), Antanas Strazdas (1763-1833), Antanas Baranuskas (1835-1902) ir Antanas Vienažindis (1841-1892).

Spaudos draudimo laikotarpis

Nepaprastai didelės reikšmės lietuvių švietimui ir tautinės sąmonės gavinimui turėjo Žemaičių vyskupas Motiejus Valančius. Būdamas aukšto laipsnio dvasiškis, bet jausdamasis lietuviu patriotu, jis visą savo gyvenimą pašventė žmonių švietimui ir žadimui iš tautinio apsnūdimo, ragino blaivintis ir šviestis. Jo laikais Žemaičių vyskupijai priklausė ne tik visa Žemaitija, bet ir rytų Aukštaitija ir net Kuršo žemės.

„Valančiaus zvaigždė lietuvių tautos danguje atsirado pačioje tamsiausioje jos istorijos naktėje, tarp dviejų sukilimų (1831 ir 1863 m.) ir žiaurios carinės priespaudos siautėjimo metu“ (Grigas Valančius, „Žemaičių Didysis“, I dalis). Tada Žemaitija kalbos ir tautinio apsisprendimo atžvilgiais buvo tikras lietuvių branduolys, o vysk. M. Valančius lyg ir faktiškas žemaičių valdovas. Jis savo raštais ir per padėjusius kunigus sugebėjo atraptinti žemaičius nuo girtuokliavimo ir priversti pažvelgti į savąjį „aš“. Kazys Binkis yra išsireiškęs: „Valančius išmokė lietuvius skaityti ir jie skaityti nebepamiršo“. O per skaitymą lietuviams atsivėrė akys platesniu akiračiu.

Per parapijas tautos organizmo gynybę palaikė M. Valančiaus žodis — rašytas, pasakytas ar palieptas per vyskupijos įsakymus. Ir tas žodis visada buvo lietuviškas, tvirtas tautiniu ir religiniu nusistatymu. Gražiai suorganizavęs švietimą mokyklose prie kiekvienos bažnyčios, 1862 m. vysk. M. Valančius gausa pirmąjį smūgį — rusų valdžia įsakė visas parapijų mokyklas uždaryti, o vaikus sūsti į rusiškas mokyklas.

Čia prasidėjo „daraktorių“ gaudynė. Vyskupas

per kunigus patarė žmonėms samdytis privačius mokytojus vaikams mokyti. „Daraktoriai“ buvo keliaujantieji mokytojai, dažnai patys menko išsilavinimo, tačiau jie mokė vaikus skaityti ir rašyti lietuviškai. Šiems „daraktoriais“ M. Valančius parašė vadovėlių beletristinė forma „Antano Tretninko pasakojimus“. Tuo būdu lietuviškos mokyklos užsidarė į pogrindį. Toks mokslinimasis, slapstantis nuo žandarų, kiekvieną dieną bijant areštų, o dažnai esant ir skaudžiai nubaustiems, tęsėsi 44 metus. Bet nei vysk. Valančius, nei „daraktoriai“ rankų nenuleido. Areštavus vieną „daraktorių“, nubaudus kunigą ar ištrėmus ūkininką, jų vieton stoji kiti.

Vyskupui buvo būtina spauda, ypatingai knygos. Šviečiant visos vyskupijos liaudį — galima tarti: visos Lietuvos žmones — knygu badas buvo aštriai juntamas. Kartu su S. Daukantu vyskupas įsteigė Varniuose spaustuve ir leido laikraštį „Pakeleivinas“. Tačiau jau 1864 m. antrasis smūgis sukrėtė vyskupiją — lietuviams uždraudžiama spauda lotynų raidėmis, jos vietoje naudojant rusišką raidyną.

Tačiau ir dabar vysk. M. Valančius nenusimena. Jo genijus visur suranda priemonių. Knygų spausdinimą perkėlė į Mažąją Lietuvą, kurią valdė vokiečiai. Bet atsigabenti knygas per stropiai saugomą sieną buvo labai sunkus uždavinys, kurio ėmėsi patys žmonės, vyskupo parinkti ir ipareigoti. Tai vadinamieji knygnešiai. Jokia tauta niekad tokių knygnečių nėra turėjusi, nes visos turėjo laisvą spaudą. Tik lietuviams rusai užkabino nelyginant sunkų akmenį.

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

PROKLAMACIJOS VASARIO 16-SIOS PROGA

Vasario 12 d. Brocktono miesto meras Carl D. Pitaro, dalyvaujant Brocktono Lietuvos Tarybos atstovams, pasirašė proklamaciją, skelbiančią Vasario 16-tąją Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Proklamacija „Laisvės Varpo“ vedėjas Petras Viščinis įrašė į magnetinę juostą ir įsiūlė vietos radijo stotiai WBET, kuri ištraukė iš jos kelis kartus perdavė tos dienos žiniuose ir pakartojė tai dar Vasario 16-tąją. Pasirašytoji proklamacija buvo įjungta ir į specialią „Laisvės Varpo“ radijo programą anglų kalba, perduota vasario 13 d. iš radijo stoties WBET. Taip su pasirašyta proklamacija supažindinta plačioji amerikiečių visuomenė.

Vasario 13 d. Massachusetts gubernatorius Michael Dukakis pirmė Amerikos Lietuvos Tarybos delegaciją ir pasirašė proklamaciją, skelbiančią Lietuvos Nepriklausomybės dieną. Kažkokių būdu proklamacijai įsibrovė klaida, įrašant ir įkalbant ne Vasario 16-tąją, kaip turėjo būti, bet Vasario 17-tąją. Delegacijos pas gubernatorių buvo lietuvių organizacijų atstovai: iš Bostono — Bronius Paliulis, Brutenis Veitas, Algis Budreckis, Rėda Veitaitė ir Gintaras Čepas; iš Brocktono — adv. William Pribušauskas, Frank Wallen, Romualdas Bielevičius ir Stasys Eiva; iš Cape Codo — Genė Treininė, Irena Jasoenienė ir Vladas Židžiūnas; iš Lawrence — Jonas Stundžia, Jr., o taip pat ir Bill Glodis, valstijos senelio atstovas iš Worcesterio. Delegacijos vadu gubernatoriui padėjo Bronius Paliulis. Istraukia iš proklamacijos gubernatoriaus balsų ir juostos perdavė „Laisvės Varpas“ vasario 15 d. programoje.

VASARIO 16-OJI AMERIKIEČIAMS

Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakties proga „Laisvės Varpo“ paruošta specialią radijo programą anglų kalba perdavė radijo stotis WBET vasario 13 d. nuo 8:05 val. iki 9:00 val. vakaro. Programai skirtas laikas buvo tuoj po pasaulinių žinių iki kitų pasaulinių žinių, tad yra pagrindo galvoti, kad ją girdėjo daugelis tos radijo stoties nuolatinių klausytojų. Radijo stotis skelbė tą programą iš anksto vietinių žinių skyriuje. Programa buvo pritaikinta amerikiečių publikai. Jos pagrindinė mintis — kaip JAV minėtų liepos 4-tąją, jei kraštas būtų okupuotas svietimos valstybės, maždaug trečdalis gyventojų išžudytas ar išstremtas, visos laisvės panaikintos, privati nuosavybė nusavinta, kaip tai atsitiko Lietuvoje, kur nepriklausomybės atstymo sukakties minėjimas ir Tautos himno giedojimas laikomas baudžiamu nusikaltimu. Trumpi šiais klausimais pranešimai buvo perpinti dramatiška lietuviška simfonine muzika, o informacija apie Lietuvą paliustruota liaudies ir klasikine muzika. Informacijoje nurodyta viduramžių Lietuvos istorija su Vilniaus universiteto įsteigimu, Lietuvos statuso sukūrimu, Tado Kosciūškos dalyvavimu Amerikos laisvės kovose, atsitatytos modernios respublikos pažanga ir Hitlerio-Stalino susitarimu Lietuvos laisvės užgnaužimas, deportacijos, sukilimas ir dabartinis pasipriešinimas pagrindinio spauda, laisvojo pasaulio, ypač JAV parama ir lietuvių veikla už Lietuvos ribų.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Amerikos Lietuvių Tarybos Bostono skyriaus rengtas Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas įvyko vasario 15 d. Jis buvo trijų dalių: 1. Speciali programa „Laisvės Varpo“ laidoje 9 val. ryto iš WCAV — FM 98 radijo stoties, 2. Šv. Mišios už Lietuvą, atnaušintos 10:15 val. r. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone, organizacijos dalyvaujant su vėliavomis, 3. Iškilmingas susirinkimas su menine programa, kuris vyko 2 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos trečio aukšto salėje. „Laisvės Varpo“ programoje perduota Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko Teodoro Blinstrubo kalba, poezijos ir muzikos pynė „Mūsų Lietuva“, Valstybės sekretoriaus George Shultz sveikinimas Lietuvos atstovui dr. Stasiui Bačkui ir gubernatoriaus proklamacijos ištrauka. Visa tai buvo perpinta patriotine lietuvių muzika. Pamaldų metu pasakytame pamokslė išryškinta laisvės ir nepriklausomybės palaima, o iškilmingame susirinkime dėmesys kreiptas į mūsų jaunimą, kurio trys sambūriai (Lituanistinės mokyklos mokiniai, etnografinis ansamblis „Sodautė“ ir Bostono tautinių šokių šokėjų sambūris) atliko meninę programą. Ten pagrindiniu kalbėtoju buvo Alfonsas Petrutis, buvęs ilgametis „Amerikos Balso“ lietuvių skryniaus vedėjas. Minėjime buvo renkamos aukos Lietuvos laisvinimo reikalams. Kiekvienas aukotojas galėjo nurodyti, kuriai organizacijai jis savo auką skiria.

MIRĖ MYKOLAS PAKŠTYS

Vasario 14 d. Bostono liginėje mirė Mykolas Pakštys, sulaukęs 89-rių metų. Jis paliko žmoną Alisą, dukterį Renatą Špakevičienę ir sūnų Mykolą Pakštį. Velionis palaidotas Cape Codo po šv. Mišijų, kurios atlaikytos šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone.

KAZIUKO MUGĖ

Tradicinę Kaziuko mugę ruošia Bostono lietuvių skautų „Baltijos“ ir „Žalgirio“ tuntai. Mugė vyks kovo 8 d. nuo 11:30 val. ryto So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos patalpoje. Ir šiemet mugėje bus įvairūs skautų rankdarbiai, atitinkama programa ir lietuviški pietūs. Visuomet tokios mugės sutraukia daug daugiau lietuvių, negu kiti renginiai. Ypač daug jaunimo atsilanko į jas.

RENGINIŲ KALENDORIUS

Kovo 8 d. nuo 11:30 val. ryto So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos patalpoje vyks tradicinė Kaziuko mugė, rengiama Bostono lietuvių skautų Baltijos ir Žalgirio tuntu.

Rugsėjo 27 d. 3 val. po pietų sol. Lilijos Sukytės koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto sukakties minėjimo komiteto Bostone.

Spalio 4 d. 2 val. po pietų šv. Kryžiaus katedroje Bostone šv. Mišios, atnaušiamos kardinolo Bernard Law, mini-mingo Lietuvos krikšto sukakties proga, o 4 val. po pietų iškilmingas banketas Lantana restorane Randolphe.

Spalio 11 d. 3 val. po pietų First & Second Church auditorijoje Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas, rengiamas Lietuvos krikšto minėjimo komiteto.

Ne kartą svečiai, atvykę į Sun City ir susizavėję šia nepraprasta vieta, klausia, kodėl mes apie šį miestą neapkelbiam lietuviškoje spaudoje, kur galima patogiai, gana ištaigingai ir nebrangiai išsikurti. Todėl šiuo straipsniu mėginame apžvelgti svarbiausias tos vietovės ypatybes.

Šis kruopščiai suplanuotas vyresniesiems gyventojams miestas yra įkurtas 1960 metais Del Webb bendrovės. Šiuo metu Sun City turi 45,000 gyventojų, užima 9,000 akrų plotą ir yra apie 15 mylių į šiaurės vakarus nuo Phoenixo. Miesto įkūrėjas Delbert E. Webb, jaunystėje buvęs paprastas stalius ir atvykęs į Arizoną tik su pjūklui ir plaktuku rankoje, turėjo genialių gabumų statyboje ir planavime ir greitai prasimušė į bendrovės prezidentą. Artimai susipažinęs su Arizonos gydančiu klimatu (yra šilta ir sausa) ir gražia, egzotiška gamta, jis ėmė čia planuoti miestą aktyviems vyresniesiems gyventojams.

Būdamas geras statybininkas ir sąžiningas žmogus, jis statė aukštos kokybės, patogius ir erdvius namus, vedė plačias gatves bei bulvarus, užtvindė ežerus, kuriuose galima žuvauti bei laisvai važinėti, prisodino daug medžių. Šiuo metu Sun City miestas turi 7 užsiėmimo ir pramogų centrus (recreation centers), kurie turi po didžiulį baseiną, karštas, terapijos maudykles, gimnastikos, muzikos, įvairių lošimų klubus, mini-golfo aikštę, auditorijas, kuriose ruošiami šokiai, koncertai, paskaitos, meno parodos ir t.t. Turi eilę amatų bei dailės dirbtuvių su moderniais įrengimais bei mašinomis, kur vyksta keramikos, siuvimo, tapybos, sidabro bei turkų perdirbimo pamokos ir t.t. Visa tai priklauso Sun City gyventojams, sumokėjus po 100 dolerių metinio mokesčio. Šalia to dar yra 11 gražių apodintų golfo parkų, kelios bibliotekos, puiki liginė, eilė medicinos įstaigų kompleksų, 8 dideli pirkimosi centrai, 20 restoranų, daug užkandinių bei kavinių, 25 įvairaus tikėjimo bažnyčių, jų tarpe ir Lietuvių Katalikų misija.

Norintieji auginti daržoves gauna po 40X20 pėdų geros žemės, užsimokėję tik po 15 dolerių metams už vandenį, sunaudotą laistymui.

Kad gyvenimas būtų įdomesnis ir linksmesnis, žmonės buriasi į klubus bei organizacijas, kurių čia yra net 300. Miestas taip išplanuotas, kad bet koks pirkimosi centras, pramogų kompleksas ir pan. yra lengvai pasiekiamas golfo vežimėliu, dviračiu ir net pėsčioms. Daug kas naudojasi ir mažais autobusiukais, kurie paima keleivius iš namų ir nuveža kur reikia. Muzikos, dramos mėgėjai išties metus turi progos pamatyti gerų programų Sun City amfiteatre, kuris talpina 7,500 žmonių ir Sun City West

TINKLINIO TURNYRAS IR BLYNŲ VAKARAS

Sporto klubas „Grandis“ vasario 28 d. nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų rengia tinklinio turnyrą, kuris vyks North Junior High School patalpoje Randolphe. Turnyre dalyvaus 10 vyrų komandų.

Ta pačią dieną 6 val. vak. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d-jos savo patalpoje ruošia Blynų vakarą, kuris sudarys puikią progą susitikti ir susipažinti su atvykusiais sportininkais.

SUN CITY, AZ. — PENSININKŲ UŽUOVĖJA

VIKT. ZAKARIENĖ

(naujas miestelis už dviejų su puse mylios nuo Sun City) Sundome teatro patalpoje, talpinančiose 6000 žiūrovų. Į abi šias vietas programoms atlikti atvyksta iš viso pasaulio geriausios meno jėgos.

Nors Sun City nuosavybė gali pirkti visi ne jaunesni kaip 50 metų, dauguma gyventojų yra jau sulaukę pensininkų amžiaus ir vyresni. Bet tai nereiškia, kad jie yra vos paeiną senukai ar palieję ligonias. Anaipol. Jie lošia glofą, tenisą, stumia rutulį, priklauso ir yra aktyvūs įvairiems sporto, šokių, dramų, meno, muzikos klubams. Sun City simfoninis orkestras užima aukštą vietą Arizonos muzikos pasaulyje, choras važinėja po plačias apylinkes atlikti koncertų, šio miesto gyventojų pagaminti dailės, meno kūriniai turi platų pareikalavimą.

Kiekvienas Sun City gyventojas kruopščiai prižiūri savo namus ir sodybą ir turbūt tai yra vienas švariausių miestų Amerikoje. Net siukslių dėžės nėra viešai išstatomos jų vežimo dieną, bet yra įleistos į žemėje išmūrytas nišas. Namai iš priekio apodinti vėšia dykumų augmenija bei gelėmis, o iš kiemo pusės beveik visi turi gražius citrusus sodus. Kadangi apelsinų, greipfrutų ir citrinų medžiavį pražysta truputį skirtingu laiku, tai tokie sodai žydi ištisą kovo mėnesį, skleidami maloniai saldžius kvapus. Kovo mėnuo čia turbūt žavingiausias metų laikas.

Daugumas namų savininkų neaugina žolės pievelių apie namus, nes tai reikalauja nemažai darbo. Vietoj to yra pribarstyta gražių akmenų, kurie dažnai būna nudažyti žalsvom ir rusvom spalvom. Tačiau pievelės yra paliekamos prie daugiabučių kompleksų, nes ten jos yra prižiūrimos bendrai pasamdytų darbininkų.

Sodo medžiai, gelės, krūmai ir pievelės yra laistomos automatine laistymo sistema. Todėl Sun City gyventojai gali išvykti ilgą vasaros atostogų ir nesirūpinti savo augalų priežiūra. Nereikia rūpintis nei namais, nes juos daugiau ar mažiau prižiūri savanoriai šerifo padėjėjai. Reikia tik prieš išvažiuojant apie tai pranešti šerifo įstaigai.

Dėl tų šerifo savanorių, vadinamų „Sheriff's Posse“, ir dėl pačių gyventojų budrumo ir susiorganizavimo Sun City beveik neturi įsilaužimų ar apipėsimų, neskaitant kelių mažų vagysčių. Gatvėse judėjimas labai mažas ir lėtas ir bet kokia čia nepriklausanti mašina bei žmogus tuoj yra pastebimas. Taip pat, esant mažam judėjimui gatvėse, labai saugu važinėti dviračiais bei vaikščioti.

Sun City namai yra gražūs, erdvūs, gerai išplanuoti, patogūs gyventi. O kainos palyginus su Kalifornijos, Rytinio pakraščio bei daug kitur esančiais namais yra per pusę žemesnės. Gana gražų, beveik ištaigingą namą lengvai galima nusipirkti už 70,000 ar 80,000. O jei kas nors, ypač palikuonys, skuba parduoti, kainos pasidaro dar žemesnės. Kas nori gyventi prie ežero ar parko, moka atitinkamai daugiau.

Ne tik namų kainos yra žemos, bet ir visas pragyvenimas čia yra žymiai pigesnis. Dėl ramaus gyvenimo, gerai užlaikomų namų ir vagysčių stokos bet kokia apdrauda (namų ir automobilių) yra per pusę mažesnė, o namų mokesčiai net penkis ar šešis kartus žemesni, nei kur nors kitur Amerikoje.

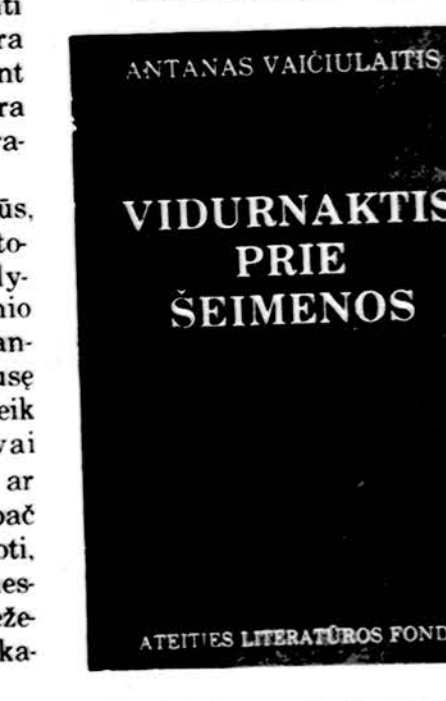
Kas žiemą ir pavasarį čia suplaukia daug žmonių, bėgančių nuo šalčio ir drėgmės. Ne vienas tų svečių susizavi Sun City ir nusiperka čia nuosavybę. Yra čia ir lietuvių. Tikro jų skaičiaus nežinome, bet aktyviai dalyvaujančių lietuviškame gyvenime yra apie 15-20 šeimų.

Šio straipsnio tikslas ir yra paraginti lietuvius iš įvairių Amerikos vietovių, ypač tuos, kurie ruošiasi išeiti į pensiją, atvykti į Sun City prieš apsisprendžiant kitur. Jei amerikiečiai, susipažinę su šios vietos visom gerovėm, skuba čia pirkti nuosavybę, kodėl tuo negali pasinaudoti ir mūsų tautiečiai. Galima drašiai spėti, kad nemažas nuosimtis lietuvių, praleidusių Sun City keletą mėnesių, tikrai apspretų čia pastoviai pasigyventi. Jie patys džiaugtųsi ir padarytų mus laimingus, padindami taip negausių lietuvių koloniją.

Tiesa, trys vasaros mėnesiai yra karšti. Bet už tai nėra sniego, speigu, šaltų vėjų bei įkyrios drėgmės. Čia atmosferiškai užuovėja. Lietuviai mėgsta keliauti — aplankyti gimines, pažįstamus ar pasidairyti po platųjį pasaulį. Vasaros metas yra tam geriausias laikas. Taigi, tinkamai susiplanavus, galima 8 ar 9 mėnesius praleisti beveik idealiame Sun City klimato, o likusį laiką pakeliauti. Iš tikrųjų tai beveik visi mes taip ir darome. O jei kas nenori keliauti, tai namų vėsinimas, erdvūs baseinai, apšaldyti pirkimo centrai gerokai palengvina vasaros karščius, kurie tik iš tolo baisiai atrodo. Iš tikro prie sauso oro 100 laipsnių temperatūra yra labai lengvai pakeliamas. Taigi, kas nori nebrangiai, bet gražiai įsitaisyti ramioj, švarioj ir saugioj vietoj, tepagalvoja apie Sun City. Atvykę lėktuvais turėtų Phoenixo aerodrome pasidairyti limuzino, kuris atveža keleivius į Sun City.

Ta proga dar norisi pridėti, kad Phoenixo apylinkėje, į kurią įeina ir Sun City, jau daug metų veikia Lietuvos Bendruomenė, kurios dabartinis pirmininkas yra Donatas Zakaras ir Lietuvos Katalikų misija, vedama kun. Antano Vališkos. Jie abu gyvena Sun City ir atvykusiems gali suteikti visokių informacijų. Taip pat yra įsikūrusi ir Lietuvos Dukterų draugija, vadovaujama Marijos Edelenienės, gyvenančios Phoenixe.

Knyga, laimėjusi 1986 metų Lietuvos rašytojų draugijos literatūros premiją

Klasikinių novelių ir apsakymų naujaisiais Antano Vaičiulaitis knyga — prasmingiausia dovana sau ir kitiems švenčių ir kitomis progomis. Knygos kaina 7 dol. Leidinys gaunamas ir „Drauge“. Užsisakant jį čia paštu, su persiuntimu mokama 8 dol. 50 centų, Illinois gyventojai moka 9 dol. 5 centus.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS

Kreiptis į: Hermis Deckys
Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

TAISOME

SKALBIMO-DŽIOVINIMO MAŠINAS, ŠALDYTUVUS — VIRIMO PEČIUS

D/W., Comm. ir visas rūšis namuose.

IRENGIAME IR TAISOME ORO PŪTIMO arba GARO ŠILDYMO PEČIUS.

Prieinamos kainos. Kreiptis į **BALTIC SERVICE CO.**
442-1164

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiestiuose. Sažiningai patarnaus

INCOME TAX SERVICE

J. BACEVIČIUS

BELL-BACE REALTORS
6529 S. KEDZIE
778-2233

GREIT IR SAŽINGAI PATARNAUJAME PIRKIME BEI PARDAVIME NUOSAVYBŪ.

Nemokamai įkainuojame jūsų nuosavybę, taip pat pristatysim pagal pageidavimą, sąrašą parduodamų namų jūsų išskomoj apylinkėj, mieste ar priemiesty. Suinteresuoti prašau skambinti ar užžet pas

BUDRAITIS REALTY
6600 S. Pulaski
767-0600

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuomiju 4 kamb. butą vyresnio amžiaus asmeniui/asmens Marquette Parko apylinkėje. Skambinkite HE 4-4440

Išnuomojamas kambarys vyrui tarp 65 ir 70 m. amžiaus. Galima naudoti garažą.

2925 W. 71 St.
778-8264

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymus siųsti:
DRUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

ANGLŲ-LIETUVIŲ KALBŲ ŽODYNAS

V. Baravykas

Apie 30.000 žodžių ir posakių
Redagavo **A. Laučka** ir **A. Dantaitė**

Žodyne duodama palyginti nemaža bendrinės kalbos žodžių, šnekamosios kalbos žodžių, kurie dažnai vartojami kaip amerikoniškai. Žodynas skirtas pirmiausia besimokantiems anglų kalbos vidurinėse ir aukštesiose mokyklose ir padeda išversti vidutinio sunkumo angliškus tekstus. Kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu in USA **\$18.90**.
Illinois gyventojai moka **\$20.25**.
Kaina su persiuntimu į Kanadą ir į užsienį **\$19.70**.

Užsakymus siųsti:
DRUGAS
4545 W. 63rd Str.,
Chicago, IL 60629

LIETUVIŠKAI ANGLIŠKAS ŽODYNAS

Vilius Pėteraitis

Šis žodynas, apimantis daugiau kaip 30,000 žodžių, parinktų iš įvairių sričių ir kasdieninės kalbos, pritaikytas lietuviui. Išleido Lietuviškos Knygos klubas 1985, IV-ji laida. Kieti viršeliai.

Kaina su persiuntimu in USA **\$18.90**.
Illinois gyventojai moka **\$20.25**.
Kaina su persiuntimu į Kanadą ir į užsienį **\$19.70**.

Užsakymus siųsti:
DRUGAS
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629

JURGIS GLIAUDA

The AGONY. A literary approach to history. Translated from Lithuanian by Jonas Zdanys.

Ši knyga išleista 1985 su parama Lietuvos Šaučių sąjungos, kuriai vadovauja Karolis Milkovaitis. Didelio formato, 288 psl. Tai gera ir vertinga dovana bet kokioms progoms, nes joje laikrodžio tikslumu aprašomas mūsų tautos laisvės ir nepriklausomybės praradimas. Kaina su persiuntimu **13.50 dol.** (Illinois gyventojai dar prideda 96 ct. valstijos mokesčio).

Užsakymus siųsti:
Draugas, 4545 W. 63rd St.,

AGONY

A LITERARY APPROACH TO HISTORY

Užsakymus siųsti:
Draugas, 4545 W. 63rd St.,

ZYMAUS ŠIMTAMEČIO VEIKĖJO NETEKUS

A.A. Kazimieras Rubinas

Žemiškąją kelionę vasario 13 d. baigė paskutinis vyresniosios kartos aktyvus Roselando veikėjas a.a. Kazimieras Rubinas.

MŪSŲ KOLONIJOS

Clark Summit, Pa.

MIRĖ P. JUCIUS

Iš Pensylvanijos pranešama, kad dar vienas Tauragės sūnus iškeliavo į amžinybę. Tai a.a. Pranas Jucius, ilgametis „Draugo“ skaitytojas, gyvenęs Chicagoje prieš persikeldamas į Scrantoną. Jis mirė vasario 14 d. po širdies smūgio. Pranas Jucius, kasdamas sniegą, suklypo, nuvežtas į ligoninę, sąmonės neatgavęs, po trijų savaičių mirė.

Iškeliavęs iš Lietuvos, Pranas apsislojo Kanadoje ir po kiek laiko persikėlė gyventi Chicagoje. Dirbo Baltieji kepykloje, iki išėjo į pensiją. Su žmona Agniete nutarė saulėleidžio metus praleisti jos gimimo vietoj Scranton, Pa. Čia įsijungė į įvairius klubus ir rėmė lietuviškus rengimus. Agnietė mirė prieš 13 metų. Pranas dirbo kaip saugumo policininkas prie vienos mokyklos. Jis buvo linksmo būdo, malonus žmogus. Pasiilgs jo draugai ir pažįstami. Išsėkis ramybės. Prana!

Kilnus žemaitis, sūnus Antano, gimęs Končaičių kaime, Žemaičių Kalvarijos parapijoje. Kad nereikėtų grįžti į kariuomenę ir kariauti už Rusiją, 1913 metais, su ašaromis atsisveikinęs savo tėvus, du brolius, tris seseris ir draugus, išvyko į Ameriką. Vienerius metus pabuvęs Brooklyne, 1914 metais persikėlė gyventi į Chicago Roselando apylinkę, kur pradėjo dirbti Ill. Centr. geležinkelio dirbtuvėje mechaniku.

Velionis šalia šeimos reikalingai nuostabiai daug laiko skyrė lietuviškai, katalikiškai veiklai. Jo veikla Roselando

buvo nepaprastai šakota. 1915 metais suorganizavo lietuvių apdraudą - LRKSA 33-čia kuopa, jos valdyboje buvo net 63 metus, 52 metus rūpestingai tvarkė kuopos finansus. Už jo nuopelnus 1965 m. LRKSA pirmininkas L. Šimutis jam įteikė Susivienijimo specialų ženklą - dovaną. Visų Šventųjų parapijos komiteto stropus narys 44 metus. Organizuojuotą Balą 1944 m. spalio 30 d., Rubinas išrenkamas kasos raštininku. Be to, velionis buvo aktyvus narys Lietuvos Vyčių, Švento Vardo, Lietuvių Demokratų 9 klubo, Labdarių draugijos, Lietuvių Bendruomenės ir kitų organizacijų.

K. Rubinas Roselando apylinkėje žibėjo tikroju rubinu - brangakmeniui, jo nuosirdumas, darbštumas buvo

jaučiamas visur. Nenuostabu, kad ano meto lietuviškos parapijos, liet. mokyklos, lietuviškas veikimas klestėjo, buvo atlikti milijoninės vertės darbai, turint tokius taurius veikėjus kaip K. Rubinas.

1978 m. jo mielai žmonai Matildai Rubinienei (Lakačiauskaitei) mirus, persikėlė gyventi pas savo jauniausią sūnų Petrą į Park Forest, Ill., kur sūnaus ir marčios Romayne globoje, ilgesni

laiką pasirgęs, baigė savo žemiškąją kelionę. Vasario 18 d. laidotuvių direktoriui L. Bukauskui vadovaujant, iš koplyčios iškilmingai atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčią. Šv. Mišias aukėjo, pasakė pamokslą ir palydėjo į kapines kun. V. Mikolaitis. Laidotuvėse gausiai dalyvaujant giminėms ir jo gerbėjams, palaidotas šalia žmonos Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

DRAUGAS, trečiadienis, 1987 m. vasario mėn. 25 d. 5

Liko nuliūdime trys sūnūs: dvidešimt penki proanūkai ir Danielius, Leonas ir Petras su daugelis velionio bičiulių. Seimomis, keturiolika anūkų. K. Bružas

PADĖKA

A.Š.A. Valerija Valiūnienė

Mūsų mylima mama ir močiutė mirė 1987 m. vasario 13 d. ir buvo palaidota vasario 15 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jai paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą. Nuoširdžiai dėkojame kun. V. Mikolaičiui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jos sielą ir palydėjo velionę į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprasė šv. Mišias už jos sielą. Dėkojame visiems, kurie prisuntė velionei gelii, pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Ypatingai dėkojame B. Mikulskienei už suteiktą mamai pagalbą ir M. Ročkienei už atsisveikinimo žodį koplyčioje. Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybes padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Donald A. Petkui už malonų patarnavimą. Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Sūnūs ir duktė su šeimomis.

Netikėtai mirus

A.Š.A. ZENONUI GOBIUI

reiškiame gilią užuojautą velionio šeimai ir sesutei APOLONIJAI PAŽERIENEI su sūnumi VIDU, Juno Beach.

Algirdas ir Gražina Petručiai
Jonas ir Gražina Stankūnai
Janina ir Vacys Mitkai
Vytautas ir Aldona Biliūnai

PADĖKA

A.Š.A. LIUCIJA KAIRIENĖ

Mūsų mylima Mama ir Močiutė mirė 1987 m. sausio 7 d. ir buvo palaidota 1987 m. sausio 10 d. Šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje.

Nuoširdi padėka: kun. Vito Mikolaičiui už maldas koplyčioje, aukotas šv. Mišias ir palydėjimą į amžino poilsio vietą, kun. Jonui Kidykui, SJ, už maldas, lankymą namuose, rožinį koplyčioje ir dalyvavimą laidotuvėse, kun. Petriui Dauginčiui, SJ, už ilgus metus lankiusiam ligonę ir teikusiam dvasinę pagaudą.

Mūsų padėka dr. Albinai Prunskienei už nuoširdų rūpestingumą ligos metu.

Dėkojame Margaritai ir Vaciumi Momkams už labai gražų giedojimą šv. Mišių metu.

Ačiū karštai nešusiems Jurgiui Sugintui, Kęstučiui Kriaučiūnui, Ilijui Kotovui ir James Kosiba.

Esame dėkingi visiems dalyvavusiems sermone, laidotuvėse, išreikšusiems mums užuojautą asmeniškai, laiškais ir spaudoje, gausiai aukojusiems šv. Mišioms ir labdarai.

Dukterys Irena ir Branguolė Paronienė su šeima.

Brangiam tėveliui

A.Š.A.

Prof. JONUI PALTAROKUI

mirus, dukroms JOANAI VALAITIENEI, ALDONAI KUBILIENEI, jų vyrams, anūkėms LAURAI ir RASAI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą.

Ada ir Pranas Sutkai

MIELAM

A.Š.A.

PETRUI STAKEI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo gyvenimo draugę MARIJĄ, dukteris AUDRONĘ ir DALIĄ su šeimomis bei kitus artimuosius.

Albina Sirutytė-Čepienė
Ina ir Vytautas Užgiriai

GAIDAS-DAIMID

EUDEIKIS

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai - 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas - 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas - 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas - 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas - 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street - Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. - 974-4410

VASAITIS - BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas - 652-1003

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ
LITHUANIAN WORLD COMMUNITY
5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636, U.S.A. (312) 778-2200
1987 m. vasaris

KREIPIMASIS Į ČIKAGOS IR APYLINKIŲ LIETUVIUS

Mieli lietuviai,
Jūsų skubus patarimas ir pritarimas yra gyvybiškai svarbus lietuviybės išgelėjimui.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė yra pasiūlyta labai palankiomis sąlygomis įsigyti prie Lemonto miestelio esančius St. Andreas seminarijos pastatus pasaulio lietuvių kultūriniam centrui įsteigti. Manome, kad toks centras yra reikalingas, jei norime matyti gyvą lietuvišką veiklą Čikagoje ir visoje Amerikoje bent po sekančių 50 metų.

Kaip žinoma, esantieji lietuvių kultūriniai centrai yra Čikagos mieste, kai tuo tarpu didesnis dalis lietuvių jau gyvena užmiestyje. Tų senųjų centrų veikla silpnėja kai mieste mažėja lietuvių gyventojai. Istoriskai, lietuvių judėjimas nuo šio šimtmečio pradžios yra į vakarus. Šis silpnėjimas centras, mūsų nuomone, yra paskutinė proga sukurti pastovesnę lietuvių baze, aptarnaujančią ir užmiestyje gyvenančius. Kitaip grėsis lietuvių platus išsi-skirstymas bei kultūrinės ir visuomeninės veiklos nykimas.

Amerikos išeivijų istorija aiškiai liudija, kad be patarnaujančio centro kultūrinis bei visuomeninis gyvenimas ir tautinio identiteto išlaikymas tampa beveik neįmanomas. Turime planuoti bent dvi kartas į priekį, kad mūsų šaliniai idealai - lietuvių tautos gyvastingumas ir valstybinis savarankiškumas - būtų išlaikyti išeivijų tarpe ilgą laiką. Pasaulio lietuvių centras prie to svariai prisidėtų.

Neužmirėtinas ir faktas, kad šiuo metu jau turime naudotis kitataučių centrais, bažnyčiomis, viešosiomis mokyklomis ir t.t., bendrymi išlaikyti savo kultūrinę vertybę, įdiegti jaunimui tautinę savimonę ir susidaryti jaukią lietuvišką socialinio santykiavimo aplinką.

Visi anksčiau minėti interesai sunkiai įgyvendinami be savos pastogės. Todėl ją ir siūloms.

Ką siūloms Pasaulio lietuvių centras specifiniai duotų?
Turėtume puikias patalpas bent šiem reikalams:

- bažnyčią su katalikių ir gal kitų konfesijų misijoms
- patalpas jaunimo organizacijoms (skautų, ateistinių, sporto, šokių, chorų ir kitų)
- patalpas lituanistinėms mokykloms

- sporto salę, teniso ir futbolo aikštes, baseiną, sveikatos klubą
- kavinę, restoraną, gal ir vakarinių klubą
- salę pokyliams ir vestuvėms
- eventualiai auditoriją teatrinių pobūdžio renginiams
- patalpas redakcijoms ir spaudos darbams
- būstines įvairioms lietuvių organizacijoms
- taip pat būtų įrengta virš 40 butų vyresnio amžiaus tautiečiams

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė imtusi centro kūrimo darbu ir tarpininkauti visuomenei, nes ir PLB reikalingos pastovios patalpos, centrinė įstaiga, nežinint kur bus jos valdybos. Čikagoje yra išsivysios lietuvių sostinė ir norime ją toliau toliau išlaikyti. Tikime, kad prie šio projekto įgyvendinimo prisidės ir visos Amerikos bei kitų kraštų lietuviai. Čia ras sau svetingą vietą ir JAV Lietuvių Bendruomenė su savo institucijomis, bei bus patalpos įvairioms kitoms lietuvių organizacijoms.

Apskaičiuojame, kad visos centro įgyvendinimo išlaidos siektų bent vieną milijoną dolerių. Manome, kad šią sumą sukelti Čikagos lietuviams yra įmanoma. Pavyzdžiui, reikalinga surasti tik 1000 lietuvių, kurie įmokėtų po 1000 dolerių vienkartiniai ar paskirti šią sumą, sakytum, per 5 metus (po 200 dolerių į metus); arba reikia tik 500 šeimų, kurios pasižadėtų po 2000 dolerių, galbūt taip pat per kelis metus. Tai turbūt pakeliamas sumos net ir kai kuriems į pensiją išėjusiems tautiečiams.

Preliminariniai apskaičiavimai rodo, kad centras išsilaikytų iš savo veiklos apyvartos. Galima tikėtis, kad visuomenė nebus nuolatos reaguojanti naujais aukomis. Manome, kad profesionaliai tvarkančias centras gali ekonomiška išsilaikyti.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba pasižadėtų imtis centro kūrimo darbu, jei tam rastų visuomenės pritarimą. Reikalingas svarbus ir skubus, tad maloniai prašome atsakyti į pridedamą anketą.

Pirmiausiai norime sužinoti ar Jūs sutinkate su mūsų pateikta analize. Dar kartą norime pabrėžti, kad centras tarnautų ne vien Čikagos, bet ir viso pasaulio lietuviams. Jei nesutinkate su čia trumpai pristatytu pasiūlymu, mums yra ypač svarbu ir tai žinoti. Malonėkite išdėstyti savo galvoseną atskirame lape.

Antra, jei pritariate centro idėjai, ar konkrečiai prisidėtumėte prie finansinių išpareigojimų įvykdymui? Kiekvienas įmokėjęs 1000 dolerių taps centro nariu su teise spręsti centro vadovybes, veiklos ir egzistencijos klausimus. Detalios centro valdymo taisyklės, su visuomenės konsultacija, bus išdirttos vėliau.

Pasaulio lietuvių centras tarnaus ne vien bendriems tautiniams interesams, bet ir kiekvienam, kuris save laiko lietuviu ir nori su savo tautiečiais bendrauti.

Nežiūrint ką galvojate Pasaulio lietuvių centro klausimu, prašome Jūsų nuomonės, be kurios PLB valdyba negali daryti sprendimo. Malonėkite neluokiant atsakyti pridedamą anketą.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos vardu,
Jonas Remeikis
Dr. Tomas Remeikis
PLB Valdybos
Pirmininko pavaduotojas

(Iškarpti)

ANKETA PASAULIO LIETUVIŲ CENTRO KLAUSIMU

Maloniai prašome šią anketą atsakyti ir grąžinti PLB valdybai šios savaitės bėgyje. Jūsų atsakymas yra skubiai reikalingas ir turės lemiamos reikšmės centro kūrimui ar tos minties atsisakymui. Ypatingai pabrėžiame, kad šioje anketoje išreikšti pasisakymai finansinės paramos atveju yra preliminariniai ir Jūsų neįpareigoja.

1. Pritariu pastangoms įsteigti Pasaulio lietuvių centrą pranatyčiam lietuvių "Gintaro Kranto" gyvenvietės centre Lemonte, Illinois _____
2. Nepritariu pastangoms įsigyti Pasaulio lietuvių centrą. (Šiuo atveju prašome išdėstyti savo motyvus kitoje anketo pusėje) _____
3. Pasaulio lietuvių centro įkūrimui pritariu ir tapčiau centro nariu
  - a. įmokėdamas \$1,000.00 ar daugiau 1987 metais _____
  - b. įmokėdamas \$1,000.00 ar daugiau per kelis metus (nurodyti metų skaičių _____)
  - c. įmokėdamas didesnę sumą \$ _____, mokėjimus išdėstydamas per _____ metus _____
  - d. pasižadėdamas paaukoti \$ _____
  - e. šiuo metu, deja, finansiniai negalėčiau paremti _____
4. Centro įkūrimui pritariu, bet pageidauju daugiau informacijų. Prašau man paskambinti (telefono nr. _____)

Vardas, pavardė _____
Adresas _____
Zip _____

Anketą grąžinti: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė
5620 So. Claremont Avenue
Chicago, Illinois 60636

APLINK MUS

x Koncertas, kurį rengia „Draugo“ renginių komitetas, bus kovo 28 d., šeštadienį, Marijos aukšt. mokyklos salėje. Šiuo metu rengiamas specialus leidinys, kuriame bus išspausdinta trumpa Garbino Dievo tarmo arkiv. Jurgio Matulaitio biografija, sveikinimai ir skelbimai bei koncerto programa. Sveikinimus ir skelbimus reikia jau dabar siųsti „Draugo“ administracijai. Bilietai koncertui gaunami Vaznelių Gifts International, parduotuvėje.

x „Spindulys“, Lemonto apylinkės šokių grupė, yra pakviesta ir pasirodys International Institute Milwaukee, Wisc., kovo 1 d., sekmadienį, per ruošiamą Blynų balų.

x Žiemos papuošalus nuo kapų Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse reikia nusimti iki kovo 2 d. prasideda kapinių valymas. Papuošalus galima pasiūlyti ateinančios žiemos sezonui. Jeigu papuošalų laiku savininkai nenuims, tai jie valant bus sunaikinti.

x L.K.V.S. „Ramovė“ Chicagos skyriaus ramovėnų susirinkimas įvyks kovo 1 d. 12:00 val. Jaunimo centro patalpose.

x Lietuvių Montessori auklėtojų sekcijos susirinkimas buvo pas D. Petrutytę. Susirinkime buvo apspartyti Švietimo tarybos pasiūlymai dėl „Mūsų Vaiko“ leidimo ir pakvietimas į Švietimo tarybą D. Petrutytės atstovauti jaunoms šeimoms. Didžioji susirinkimo dalis buvo skirta aptarti profesinį augimą. D. Petrutytė supažindino su netiesioginiu rankos įpratimu rašyti. Jos ir M. Kucinienės vaikai darbai rodė, kaip vaikas gali kurti, kai patirtis duoda idėjų kūrybai.

x Cicero lietuviai medžiotojai grįžta į karnavala, kuris rengiamas vasario 28 d. Jaunimo centre. Jie šypsis be kaukių ir maitins visus svečius žvėriškais patiekalais ir fazonų skanumynais. Visi yra kviečiami į karnavale dalyvauti ir maitintis jų specialiu maistu.

x I „Draugo“ koncertas, kuris bus kovo 28 d., šeštadienį, Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje Chicagoje, bilietus galima įsigyti Gifts International — N.J. Vaznelių prekyboje. 2501 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 471-1424.

(pr.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
14300 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. 460-4866
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2—8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 990-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Prof. dr. R. Vaičaitis ir V. Alksnis, „Lito“ atstovai, pasirašę galutinius dokumentus Lemonto pirkiniai, lydimi inž. B. Nainio, vasario 23 d., lanės „Draugo“ redakcijoje, ir painformavo apie pirkinį, apie Lietuvos centro steigimo galimumus Lemonte ir praktiškas priemiestyje apsigyvenimo sąlygas. Aplankę dar ir kitas lietuvių įstaigas Chicagoje, jie išvyko atgal į New Yorką.

x Gen. konsulas Vaclovas Kleiza sutiko dalyvauti ir atidaryti Chicago skautų ir skautėlių tradicinę Kaziuko mugę, kovo 8 d. vyksiančią Jaunimo centre. Mugės atidarymas bus 10 val. ryto.

x Ingrida Bublėnė, LB Kultūros tarybos pirmininkė, vasario 21 d. lankėsi Chicagoje. Jos didysis rūpestis dabar yra, tai rengimas septintos premijų šventės, kuri bus balandžio 4 d. Chicagoje. „Seklyčioje“ buvo sukvietas organizacinio komiteto, kurį sudaro organizacijų atstovai, ir spaudos atstovų informacinis pasitarimas. Premijų šventė yra neeilinis įvykis, tad lietuvių visuomenė turėtų savo kalendoriuose atsižymėti ir dalyvauti.

x „Bridges“, Lithuanian-American News Journal, sausio-vasario 1-2 nr., išėjo iš spaudos ir pasiekė redakciją. Šiame numeryje yra perspausdintas straipsnis iš ok. Lietuvoje leidžiamų „Kultūros Barų“ apie karalių Mindaugą. B. Kviklio straipsnis iš knygos „Vilniaus arkivyskupija“. A. Čizausko apie dr. J. Basanavičių, apie dail. R. Viesulo meną ir kt. Laikraštėlių redaguoja Demie Jonaitis.

x Antanas Šeduikis, Brockton, Mass., mūsų artimas bendradarbis, už parduotas „Draugo“ knygas atsuntė 585.66 dol. ir dar daugiau jų užsisakė.

x „Tulpės“ restorano savininkė Juzė Augaitis, 2447 West Lithuania Plaza Ct., Chicago, Ill., atsiliepdama į „Draugo“ renginių komisijos išsiuntintus laiškus dėl koncerto programos leidinio, įteikė tam reikalui 25 dol. auką. Nuoširdus aciu. „Tulpė“ yra viena iš lietuvių turimų valgyklų, kurią lietuviai mieliai lanko.

x Edens Opticians Inc., 4143 W. 63rd St., Chicagoje, ir 5569 W. 95th St., Oak Lawn, Ill., „Draugo“ koncerto ruošiamam leidiniui atsuntė 25 dol. Aciu.

x Po 10 dol. atsuntė už kalėdines korteles, kalendorių Valerijonas Balčiūnas, B. ir B. Vindašiai, Augustinas Stasiulis, Juozas Remys, Elena Banyš, B. Racevičius, A. Kalavinskas, Kazys Kalasiūnas, Vytautas Kacienas, Kostas Vaičaitis, Bronė Pridotkas, L.V. Vaas, Mikas Lisauskas, Joana Jovaiša, Jonas Brazlauskas, K. Baltramaitis, E. Tallat-Kelpša. Visiems tariame nuoširdų aciu.

x Už Dariaus ir Aro mirusių senelius, Petronėlę ir Vincą Nausėdus (Chicagoje), Birutę ir Vincą Tamošaitius (Kaune), šv. Mišios bus atšaujamos Tėvų Jėzuitų koplyčioje kovo 1 d. 12:15 p.p. Draugus ir pažįstamus prašome prisiminti juos maldose.

Nijolė ir Juozas Nausėdus (pr.)

x Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų sąjoga Chicagos skyriaus susirinkimas įvyks vasario 27 d., penktadienį, 7:30 val. vakare Lietuvių Tautiniuose namuose, 6422 S. Kedzie, Chicago. Šiame susirinkime išgirsite p. Pabedinsko paskaitą „Linai-Lietuvos ekonominis ir socialinis faktorius“. Valdyba kviečia narius su šeimomis ir svečiais dalyvauti.

(pr.)

x Lemonte veikiančių jūrų skaučių vienietų iškilminga sueiga bus šį šeštadienį, vasario 28 d., 1:30 val. p.p. (po lituanistinių pamokų) Brombeck mokyklos patalpose. Tėveliai ir svečiai maloniai kviečiami.

x Balzekas Motors, kurio savininkai yra Stanley Balzekas, 94 m. amžiaus, jų sūnus Stanley, Jr., ir vaikaitis Stanley III, turintieji Chrysler ir Plymouth ir kitų automobilių parduotuvę Archer ir Californijos gatvių sankryžoje, parėmė „Draugo“ visą šimtine, paimdami viso puslapio skelbimą dienraščio leidžiamoje koncerto programoje.

x Dr. Rimvydas Sidrys, Streaton, Ill., lietuviškos spaudos nuoširdus rėmėjas. „Draugo“ koncerto programos leidiniui paaukojo 50 dol. Nuoširdus aciu. Bilietai į minimą koncertą gaunami Gifts International — N. ir J. Vaznelių prekyboje.

x Frank Zopolis, Evergreen Park, Ill., State Farm Insurance agentas, atsiliepdamas į „Draugo“ renginių komisijos išsiuntintus laiškus dėl „Draugo“ koncerto, kuris bus kovo 28 d. Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, programos leidinio, per komisijos narę Birutę Briedienę įteikė 50 dol. Nuoširdus aciu.

x Marquette Funeral Home savininkai, Chicago, Ill., „Draugo“ koncerto programos leidiniui įteikė 50 dol. puse puslapio skelbimui. Nuoširdus aciu. Anthony ir Donald Petkai niekad neatsisako paremti lietuvišką dienraštį.

x Dail. Petras Aleksa, Chicago, Ill., Juozas Naujalis, Cicero, Ill., J.P. Jaktys, St. Petersburg, Fla., Juozas Šamas, Gardena, Cal., A.L. Ancevičius, Oak Lawn, Ill., Birutė Žemaitienė, Chicago, Ill., kiekvienas atsuntė už kalėdines korteles ir kalendorių po 15 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Kazimieras Kučinskas, Rochester, N.Y., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą, atsuntė 20 dol. jo paramai ir 7 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. K. Kučinską skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

x Dr. Vytenis ir Vida Darnušiai, Tinley Park, Ill., atsuntė 27 dol. „Draugo“ paramai ir kartu pratęse prenumeratą 1987 metams. Dr. V. ir V. Darnušiams, mūsų garbės prenumeratoriams, tariame nuoširdų aciu už lietuviško žodžio palaikymą.

x Petras ir Ilona Dapka, Chicago, Ill. mūsų rėmėjai, atsuntė 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių ir 25 dol. „Draugo“ stiprinimui, kartu pratęsdami prenumeratą 1987 metams. P. ir I. Dapkus skelbiame garbės prenumeratoriais, o už paramą labai dėkojame.

x Jonas Kardokas, Baltimore, Md., suprasdamas lietuviškos spaudos sunkumus, pratęse „Draugo“ prenumeratą, pridėjo 10 dol. auką už kalėdines korteles ir kalendorių ir 20 dol. dienraščio reikalams. J. Kardoką skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą labai dėkojame.

Redaguoja J. Piacas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

[steigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Jonas Minelga

SENIUI BESMEGENIUI

Sniego seni Besmegeni,
Vienišas čia tu.
Kas tave, bedanti, peni
Pusryčių metu?

Morkos nosim, dramblio
kojom,
Dėdės kepure...
Bandom spėti — nežinojom, —
Gal buvai kare?

Naktys tamsios be mėnulių,
Nei vienos zvaigždės.
Piktas šaltis jau prie nulio, —
Ežeras ledės.

Besmegeni, gero vėjo
Ir — saldžių sapnų!...
Sniego senis prastovėjo
Čia dar daug dienų.

PILIAKALNIŲ PAUKŠTE

Lietuva, šalie milžinų,
Senolių, smūtkelių, dainų.

Piliaikalnių paukšte grakšti
Baltijos baltam pakrašty.

Pilėnų pilies pelenai
Neaušta manyje čionai.

Miestų ir miškų ūžesy
Tu mano krūtinėj esi.

Pavirtęs vėjeliu tyliu,
Dažnai lankyčiau tave.

Nes lietuvių kraujo lašuos
Tave per pasaulį nešiojuos.

St. Radžiūnas

PAJŪRIS

Šalta žiemos diena. Nedaug žmonių prie jūros. Išlenda saulė iš po debesų ir vėl dingsta. Visur rūkas. Vienišos žuvėros skraido padangėje. Debesys dingsta ir saulė pradeda leisti. Saulė nusileidžia už nesibaigiančių vandenių, pasirodo mėnulis. Mėnulis šviesoje vanduo žiba sidabrine spalva. Labai smagu sėdėti ant smėlio ir žiūrėti į bangas. Jaučiuos pavargusi. Einu miegoti žinodama, kad rytoj galėsiu grįžti... Ir taip diena po dienos... Jūra niekada nedings.

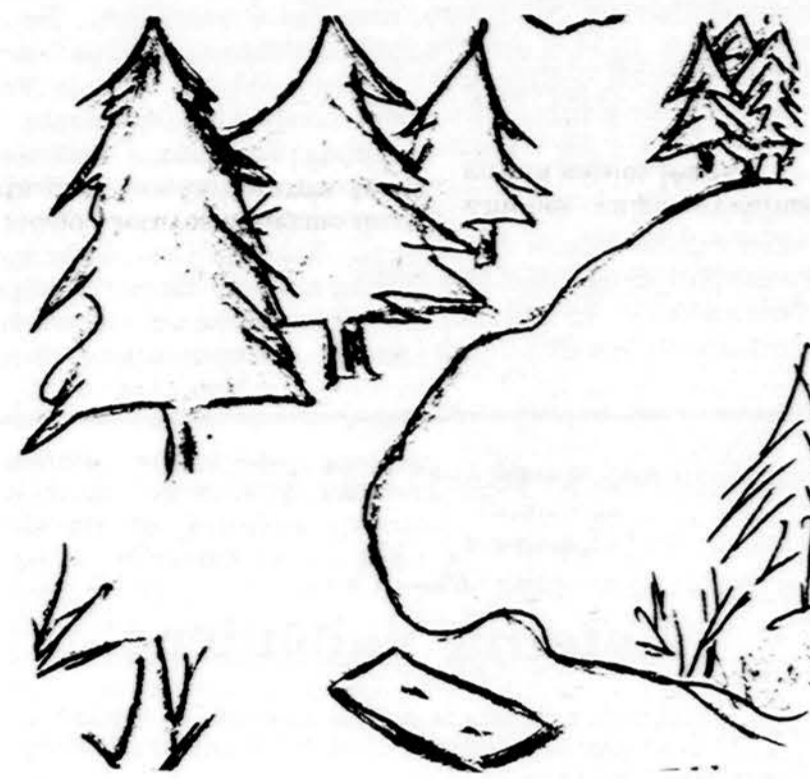
Lidija Tompauskaitė

Bangos ošia kaip draugiška ranka. Saulės spinduliai pakutena mažus paukščiukus, kurie juokiasi ir prašo pasigailėjimo. Smėlis baltas kaip vaiduoklis ir minkštas, šiltas, kaip namuose kepta duona; nupūstas į kitus kraštus, į kitą gyvenimą. Vandens mėlynai kaip mėlyniausios akys gurguliuoja džiaugsmu.

Tara Barauskaitė,
Abi Los Angeles
Šv. Kazimiero
lit m-los mokinės
(„Spindinčios mintys“)

Knyga, kurią atėityje parašysiu.
William Linas,
Marquette Parko
lit. m-los 8 sk. mokinys.

Žiema.

Piešė Lidija Gražulytė,
Kr. Donelaičio lit. m-los mokinė

KALBĖJAU APIE LIETUVĄ

Atėjau į Boise Jr. High. Mokytoja pasakė mokiniams, kad aš esu lietuvis. Pertraukus metu visi vaikai manęs klausinėjo apie Lietuvą. Aš jiems aiškinau, kad Lietuva yra prie Baltijos jūros. Kaimynai Lenkija ir Latvija. Dabar ji rusų užimta. Aš jiems dar paaiškinau, kad aš ne rusas, bet lietuvis. Jie truputį suprato.

Tomas Kirvaitis,
(„Didvyrių dienos Dainavoje“)

KĄ AŠ ŽINAU APIE PAVERGŲ LIETUVĄ

(tęsinys)

Dabar Lietuva man yra labai svarbi. Aš šiais metais baigsiu Donelaičio mokyklą. Mokykloje išmokau daug lietuvių kalbos, istorijos, geografijos, literatūros. Mokykloje turiu progos pasikalbėti ir padiskutuoti apie tuos dalykus su kitais jaunais draugais. Aš šoku „Grandies“ tautinių šokių grupėje. Čia susitinku su savo amžiaus lietuvišku jaunimu. Čia randu laiko šokti ir bendrauti su kitais. Šiais metais įsiregistruoju į ateitininkų kuopą. Šiuos dalykus pasakojau todėl, kad galėčiau įrodyti, jog mano tėvų meilė Lietuvai nėra tik jų vienu, bet ir mano.

Lietuva buvo ilgai pavergta. Lietuva paskelbė nepriklausomybę 1918 m. vasario 16 dieną, pasibaigus pirmajam Pasauliniam karui. Nepriklausomybę reikėjo apginti nuo kaimynų. Reikėjo išvartoti vokiečius iš Lietuvos, apginti kraštą nuo besiveržiančių komunistų ir lenkų. Mūsų savanorių dėka Lietuva tapo nepriklausoma valstybe. Reikėjo sudaryti savo valdžią. Turėjo daug problemų, bet pajėgė susitvarkyti. Po to prasidėjo Lietuvos žydėjimo laikotarpis. Tas laikotarpis tęsėsi iki rusų komunistų įsiveržimo 1940 m. birželio 15 d. Nuo šios datos Lietuva iki šiol yra svetimųjų okupantų skriaudžiama.

Rusai pradėjo griežtai valdyti. Jie ištrėmė Sibiran daug lietuvių, kurie priešinosi pavergimui. Daug lietuvių uždarė į kalėjimus, į pichtarines ligonines. Kankino suimtuosius budydami adatomis ir kitomis žiauriosiomis priemonėmis. Rusija ir dabar kovoją prieš religiją ir laisvės idėją: per mokyklas, spaudą, meną, muziką ir t.t. Jie toms priemonėmis siekia lietuvių tautą sunaikinti. (Bus daugiau)

Marius Tijūnėlis

NEGALĖJOM SLIDINĖTI

Mūsų šeima dažnai važiuoja žiemą slidinėti. Praėjusiais metais per Kalėdas nuvažiavom į Boyne, Mt., Michigan. Apsistojome gražiam viešbutyje su baseinu. Aš buvau labai linksma, nes visus metus laukiau, kad čia atvažiuoti. Praleidom dvi dienas gražiam ore puikiu sniegu ir linksma slidinėjome. Iš ryto, kai visi viešbutyje kelias, girdėti, kaip sportininkai dažu sunkius batus į grindis, apsišaudami jais kojas. Paskui girdėti, kaip pulkai slidininkų eina ilgu koridoriumi lyg kokie kareiviai. Ši rytą pabudau ir nieko negirdėjau. Buvo labai tyli. Aš maniau, kad dar sapnuoju. Pagaliau sakau mamai: „Jau turbūt vėlu“. Mama man sakė: „Daina, nueik prie lango“ aš nuejau pasižiūrėti ir kai pamčiau, kas lauke yra, vos nenumiriau! Lijo toks smarkus lietus, kad sniego visai nebeliko. Susikrovėm daiktus ir išvažiuavom namo laukti kito sniego.

Daina Ancevičiūtė, V kl.
Kr. Donelaičio lit. m-los mokinė.

SAULĖ

Saulė yra zvaigždė. Ji yra labai didelė, kadangi ji labai toli, atrodo maža. Ji 93 milijonų mylių atstume nuo žemės.

Saulė yra labai karšta, bet ji nedega. Ji karšta todėl, kad dujos yra labai suspaustos ir rutulį. Tas spaudimas padaro saulę karštą. Karštos dujos prasiveržia į saulės paviršių ir burbuliuoja.

Saulėje negali būti jokios gyvybės. Be saulės nebūtų gyvybės žemėje. Saulės spinduliai keliauja 186,000 mylių per sekundę greičiu žemę. Saulės spinduliai duoda augalams jėgos. Gyvuliai ēda augalus ir gauna saulės jėgos. Žmonės valgo gyvulius, irgi gauna saulės jėgos.

Gamtininkai sako, kad saulė kada nors nustos šviesti. Saulė pasidarys raudona ir karšta. Visi vandenynai žemės paviršiuje išgaruos. Saulė pasidarys balta ir šalta. Žemėje visa gyvybė mirs.

Marius Vygantas, 7 m.
Dariaus Girėno
lit. m-los mokinys.

PAS GYDYTOJĄ

Gydytojas: — Ko pietų valgė tavo vyras?
Žmona: — Jautienos mėšos.

Gydytojas: — Su apetitu?
Žmona: — Ne, su kopūstais, — atsakė žmona.

GALVOSŪKIO NR. 77 ATSAKYMAS

Butelis slenka pirmyn su popierium, nes yra trintis tarp butelio dugno ir popieriaus. Tačiau trinties jėga nėra tokia didelė, kad suteiktų buteliui tokį greitį, kokį gauna popierius, kai mes jį staigiai patraukiame. Tuo būdu butelis lieka ant stalo krašto.

GALVOSŪKIO NR. 78 ATSAKYMAS

Sraigė užlipsis į stulpo viršūnę per 38 dienas. Ji tai padarys paskutinę dieną.

GALVOSŪKIO NR. 80 ATSKYMAI

1) Wrestling, 2) football, 3) archery, 4) handball, 5) rodeo, 6) squash, 7) gymnastics.

GALVOSŪKIS NR. 96

(Žiūrėkite į langelius). Į kiekvieną langelį reikia įrašyti raidę. Iš raidžių susidarys žodis. Duoti trys paaiškinimai šiam žodžiui parašyti: 1) M. tarp E ir A. 2) E yra dešinėje pusėje raidės I. 3) Z yra kairėje pusėje raidės I.

(5 taškai)

GALSOVŪKIS NR. 97

Čia matote surašytus romėniškais skaitmenimis metų mėnesius: II, IV, VI, VIII, IX, XI. Parašykite šių mėnesių lietuviškus pavadinimus.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 98

Du piemenukai Lietuvoje ganė aveles. Jonukas sako: „Duok, Petriuk, tu man vieną avį, tada aš turėsiu du kartus daugiau už tave“. Petriukas sako: „Ne, Jonuk, duok tu man vieną savo avį, tada turėsim po lygiai avių“. Po kiek avių ganė tie du piemenukai. (10 taškų).

GALVOSŪKIS NR. 99

Parašykite kelis vienisiskus sakinius, kurių kiekvienam parašyti užtektų tik trijų raidžių.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 100

(Žiūrėkite langelius)

Nuimkite nuo penkių šonų po vieną pagaliuką, kad paliktų tik trys langeliai. Nupieškite pavyzdį.

(5 taškai)

KAS LIKS

Mokytoja: — Algiuk, pasakyk kiek bus jei iš keturių atimsi keturis?
Algiukas: Tylė.
Mokytoja: — Na, jei lėkštėje bus keturi kukuliai, ir tu juos suvalgysi, tai kas liks?
Algiukas: — Skystimas, po nia mokytoja.

„Kieno tu?“ — „Tėvo motkos (motinos) kaulo, mėšos (Kruonis).“